Tema:
Folkemøde 2016
side 6 - 13
+ bagsiden

Lobbyisternes paradis side 8

Embedsmænd vil åbne Slotsholmen side 6

Michael Dobbs, manden bag House of Cards, vil ud af EU.
interview side 10

kommunen

politik fra rødderne | onsdag den 22. juni 2016 · nr. 16 · 59. årgang

Et år på autopilot

Flygtningedagsordenen har fyldt det meste i Mette Frederiksens første år som partiformand. Hun har navigeret sikkert ud fra sit politiske kompas, men haft svært ved at sætte sit eget aftryk, lyder evalueringen fra en borgmester og DSU's formand.

Læs side 3-5

FOTO: JOACHIM ADRIAN / POLFOTO

Byrødder: Landspolitikerne har det lettere

Byrådsmedlemmer landet over føler sig presset af arbejdsbyrden. 36 procent af lokalpolitikerne mener, at det er nemmere at få kabalen med arbejde, politik og fritid til at gå op som landspolitiker end som kommunalpolitiker.

trivsel

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Rune Højer (S) sidder i byrådet i Haderslev. Der sidder han i rigtig mange timer hver uge. Ved siden af sit studie, der ofte løber op over de 37 timer om ugen, bruger han nemlig i gennemsnit 26-30 timer om ugen på byrådsarbejde.

- Hvis du bare skal igennem det helt basale for at passe dit byrådsjob, så kræver det megen tid, og lokalpolitik er i forvejen nedprioriteret i dansk demokrati. Den måde, byrådsarbejdet er skruet sammen på, er problematisk, når man ikke er fastansat politiker, både time- og lønmæssigt. Samtidig ligger møderne spredt udover hele dagen, der skal passes sammen med et arbejde, siger han.

Derfor skeler han misundeligt til landspolitikerne på Christiansborg. Det samme gør 36 procent af de 597 danske byrådspolitikere, der har deltaget i *Kommunens* trivselsundersøgelse, som fortæller, at de oplever det som lettere at få kabalen med arbejde, politik og fritid til at gå op som landspolitiker end som kommunalpolitiker.

- Det er lettere for folketingspolitikerne at holde fokus, fordi de ikke skal passe et arbejde, som måske ikke har med politik at gøre, ved siden af. Med én kasket ville det være lettere at udføre vores arbejde. Det giver samtidig en langt højere kvalitet i arbejdet, end hvis vi kun er deltidspolitikere, siger Rune Højer.

Professor på CBS og forskningsleder ved Kora Lene Holm Pedersen kan godt forstå, byrådspolitikerne gerne vil fuldtidsansættes. Men hverdagen på Borgen er ikke kun guld og grønne skove.

- De har en forventning om at få løn for det, de bruger al deres fritid på. Men de folk, som sidder i landspolitik, har også nogle alvorlige udfordringer i deres familieliv. De arbejder tit på Christiansborg i hverdagen og er så hjemme i Jylland i weekenden. Det er jo ikke som udgangspunkt et fantastisk familieliv, siger Lene Holm Pedersen.

Hun understreger samtidig, at der er stor forskel på, hvor meget de forskellige politikere på Christiansborg arbejder.

- Som minister arbejder man 70 timer eller mere, mens andre folketingspolitikere kan arbejde mindre. Så det er ikke nødvendigvis løsningen på arbejdstiden at blive national politiker. Sidder man for eksempel i et lille parti med mange ordførerskaber, har man rigeligt at lave, siger hun.

» Læs side 12

Borgmesteren læste med

Byrådsmedlem Niels Rasmussen (SF) har politianmeldt Ringkøbing-Skjerns borgmester Iver Enevoldsen (V), kommunaldirektør Niels Erik Kjærgaard og jurist Erna Pilgaard, fordi kommunen har gennemgået Niels Rasmussens personlige mails imod hans vilje.

Det var korrespondancer mellem byrådsmedlemmer og Ringkøbing-Skjern Kommunes onde ånd i fiberbredbåndssammenhæng, teleanalytiker John Strand, der fik Iver Enevoldsen til at læse otte kommunalbestyrelsesmedlemmers mails. Borgmesteren mente nemlig, at teleanalytikeren kunne referere fra lukkede møder. John Strand har flere gange offentligt kritiseret og anklaget Ringkøbing-Skjern Kommune for at have brudt loven ved at betale Energi Midt 70 millioner kroner for at sikre fiberbredbånd til alle kommunens husstande.

Han mener, at kommunen har brudt EU's regler ved ikke forinden at lave en høring blandt de lokale teleselskaber og ved ikke at kortlægge de eksisterende bredbåndsforhold - en sag, som efter at have været sendt til Statsforvaltningen nu er landet på Europa-Kommissionens bord.

Regeringen fyldte lørdag ét år og fejrede sig selv med lagkage på Folkemødet.

Foto: Mathias Svold / Polfoto

7.000.000

Så mange penge har Region Syddanmark foreløbig brugt på at købe juridisk bistand fra Kammeradvokaten i forbindelse med den syddanske ambulancesag "Bios-krisen"

Udflytning nej tak

683 statsansatte, der bliver ramt af regeringens udflytningsplan, har på forhånd sagt op, viser en rundspørge, som DR Nyheder har foretaget blandt samtlige styrelser og nævn, der står overfor en flytning. Det er 17,8 procent af de 3843 ansatte, hvis job bliver flyttet væk fra København, der allerede har sagt deres job op - eller er blevet opsagt - som konsekvens af regeringens store udflytningsplan. Dertil kommer de mange ansatte, som ifølge kontorchefers og tillidsrepræsentanters vurdering vil sige op, når den endelige deadline for udflytningen kommer. I ni ud af 42 adspurgte styrelser og nævn har over halvdelen af de ansatte, der skal flytte, sagt op.

Skaarup som justitsminister?

Det lader til, at Dansk Folkepartis formand Kristian Thulesen Dahl har lyttet til det, mange af hans vælgere har råbt på det seneste år: nemlig at et parti, som får hver femte stemme, også bør være klar til at sidde i regering. Og nu melder Dansk Folkeparti sig altså parat til at tage et afgørende skridt og gå i regering efter næste valg.

Ifølge partiformand Kristian Thulesen Dahl vil partiet gå i regering efter et kommende folketingsvalg, hvis der igen er borgerligt flertal og vælgerne giver partiet nogenlunde samme antal stemmer som ved valget for præcis et år siden.

Dansk Folkepartis formand slår overfor Politiken fast, at han ikke ser nogen problemer i, at Lars Løkke Rasmussen vil kunne fortsætte som statsminister.

Flygtningetal falder

Udlændingestyrelsen nedjusterer nu forventningerne til, hvor mange flygtninge der skal boligplaceres i år, fra 17.000 til mellem 9.500 og 13.500. Styrelsen forklarer blandt andet nedgangen med, at de lige har ansat hundrede nye medarbejdere, som skal læres op i asylsagsbehandling. Tallet bliver sænket, efter at det i december sidste år blev hævet fra 12.000 til 17.000. Det sker blandt andet på baggrund af antallet af asylsøgere, der til dato er indrejst i landet i år, og antal flygtninge, der til dato er blevet boligplaceret i 2016.

Morten Østergaard
@oestergaard

Alle kan vel forstå at Thulesen gerne vil svinge taktstokken - men hvorfor vil VK og LA dog danse efter hans pibe? #fmdk #dkpol

BRK får ikke de mange Folkemøde-kroner

Kommunikationsfirmaer tjener stort på at købe billige telte på Folkemødet og sælge dem videre dyrt. De teltpladser på Folkemødet, som Bornholms Regionskommune lejer ud for 9.000 eller 22.500 kroner for fire dage, sælges nemlig videre som fulde pakker med debattører, markedsføring og kendte tv-værter som ordstyrere for 100.000 kroner i timen. Problemet for kommunen er, at Folkemødets voksende succes ikke kan omsættes i penge, for en kommune må ifølge kommunalfuldmagten ikke drive kommerciel virksomhed. Et kommunalt tilskud på 1,6 million kroner ser ud til at udløse et underskud for kommunen på knap en halv million kroner, som de lokale politikere har lovet at dække med en underskudsgaranti.

Advice, Operate, Geelmuyden Kiese, Primetime, Rud Pedersen og Lead Agency hedder de seks virksomheder, som har specialiseret sig i politisk kommunikation og lobbyarbejde og alle er guldsponsorer på festivalen. Det betaler de hver især 150.000 kroner for. Til gengæld får de lov at vælge de bedste pladser på Folkemødet.

"En østers ligger dér på bunden af havet, og ved, lige hvornår den skal åbne sig for alt det, der kommer ind. Men den ved til gengæld også, hvornår den skal lukke i. På den måde er det jo som at se Danmark i et internationalt sammenspil, ikke sandt?"

Europaparlamentsmedlem for Dansk Folkeparti Morten Messerschmidt på Folkemødet, da han serverede østerssuppe i partiets telt.

kommunen
POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen A/S, Gammel Strand 50 DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement: Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Telefon 3334 6069

Redaktionschef: Benjamin Holst
Redaktionssekretær: Johan Seidenfaden, Karen Dich

Journalister: Morten Munkholm, Knud Abildtrup, Ronja Pilgaard, Morten Uhrenholdt, Lærke Cecilie Lindegård, Michael Kjærgård, Søren Engelbrecht, Daniel Christensen, Susanne Sayers, Per Vinther

Debat & Navne: debatognavne@kommunen.dk

Avislayout: Jakob Thuemoes, Tina Lee

Korrektur og faktatjek: Svend Kjems Hove, Karen Dich

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement: Lisbeth Moesgaard lisbeth@kommunen.dk tlf. 46 35 33 43

Årsabonnement: 2.575 kr. www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer: Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401 jørgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 33346062 henrik@kommunen.dk

Læsertal: 34.000 (Index Danmark/Gallup 4. kvartal 2014 + 1. kvartal 2015)

Tryk: JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: Politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

kommunen
AGORA
DKNYT

Styrmand Frederiksens første år

Mette Frederiksens politiske kompas har navigeret hende sikkert igennem det første år som partiformand. Kursen er ved at være sat, men flygtningebølgen tog farten af projektet.

Mette Frederiksens pragmatiske tilgang har skabt positive resultater, mener DSU-formand Lasse Quvang Rasmussen: "Socialdemokraterne har kunnet få ret megen indflydelse, selvom vi ikke har regeringsmagten længere," siger han. Foto: Cicilie S. Andersen / Polfoto

retning

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Hellere resultater end resolutioner!

I sit første år som socialdemokratisk formand har Mette Frederiksen gang på gang brugt H.C. Hansens gamle citat til at definere partiets politik. Det er det, som er partiets berettigelse og DNA - det er det pragmatiske hjerteblod, som formanden selv qua sin opvækst i det nordjyske partiapparat har pulserende rundt i kroppen hver dag. Sådan går i hvert fald den fortælling, som ikke direkte i offentligheden har lagt afstand til Helle Thorning-Schmidts politiske regeringsprojekt, men alligevel er det, der bliver signaleret: Socialdemokraterne har fået en socialdemokrat som formand - underforstået: Det havde de ikke før.

"Den tid, der er gået med Mette Frederiksen som formand, er gået rigtig godt for vores parti."
Thomas Gyldal Petersen (S), borgmester i Herlev

Spørgsmålet er så, om Mette Frederiksens resultater som formand finder lige så god samklang med DNA'et som hendes eget brand og personlige fortælling? Og svaret er klart ja, hvis du spørger Herlev-borgmester Thomas Gyldal Petersen.

- Den tid, der er gået med Mette som formand, er gået rigtig godt for vores parti, siger han og udpeger to parametre, som han definerer succesen udfra.

Det ene er forholdet til baglandet, som er blevet styrket.

- Både på formelle møder, og når hun kommer rundt i landet, er der en kæmpestor interesse for at samle synspunkter og holdninger op og tage dem med til Christiansborg og skabe en forbindelse mellem det lokale og det landspolitiske socialdemokrati. Det er jeg rigtig glad for, siger han.

Det andet parameter er den politiske navigation i både flygtningekrisen og spørgsmålet om offentlig nulvækst.

- Vi har flyttet os på velfærdsdagsordenen til igen at have en klar profil, som handler om, at fællesskabsinstitutionerne er afgørende for sammenhængskraften - afgørende for balancen mellem toppen og bunden; derfor skal der investeres i dem, siger Thomas Gyldal Petersen.

Flygtningealliancen

Det allermest succesfulde ved Mette Frederiksens politiske navigation har dog ifølge Herlevs borgmester været den pragmatiske linje overfor Venstre og Dansk Folkeparti.

I en politisk sæson, hvor flygtningespørgsmålet har fyldt langt det meste i folks bevidsthed, er det for ham at se en klar succes, at DF ikke er vokset yderligere i målingerne på bekostning af Socialdemokraterne.

- Dansk Folkeparti har for første gang i Mette Frederiksen fundet en modstander, som har læst dem rigtigt og samtidig gør livet surt for dem, siger Thomas Gyldal Petersen og peger på, at hans parti har presset Kristian Thulesen Dahl til at tage ansvar for at pege på Lars Løkke Rasmussen som statsminister.

Når sammenholdet mellem V og DF har haltet på velfærdsområdet, har Socialdemokraterne ikke stået klar med en hjælpende hånd. Til gengæld har de velvilligt været med til at indgå forlig om udlændingepolitikken - og især smykkeloven vakte debat og kritik i baglandet.

- Det har overrasket mig, at Mette Frederiksen er slået ind på den kurs. Jeg troede, at hun ville være en mere traditionel socialdemokrat, sagde medlem af partiets internationale udvalg Christian Oldenburg i Politiken, der

» Fortsættes på side 4

leder

Opfør jer ordentligt

De arbejder for meget i et dårligt arbejdsmiljø, hvor chikanen fylder mere, end den burde. Kønsfordelingen er skæv og lønnen ringere, end mange synes er OK. Det er nogle af de hovedpunkter, der er kommet ud af *Kommunens* trivselsundersøgelse blandt de danske byrådspolitikere, som er blevet foldet ud her i avisen over de sidste tre uger.

Og kort tid efter undersøgelsen var tikket ind, modtog journalisten bag undersøgelsen en mail med følgende ordlyd:

- Bliver hver dag belemret med spørgeskemaer og henvendelser fra skoler, skoleelever - ja sågar børnehaver, studerende, organisationer, journalister, opinionsbureauer og så videre. Siger derfor stop. Lad dog os fortravlede politikere, der også som alle andre har familie og arbejde, få lidt fred og ro. Hertil kommer henvendelser og sågar trusler fra borgerne. Jeg har nu været lokalpolitiker i uafbrudt 26,5 år, og aldrig har det været værre. Hav dog forståelse for os stakkels mennesker!

Undersøgelsen er nu nok repræsentativ uden den ene byrådspolitiker. Men han rejser et vigtigt spørgsmål om byrådspolitikernes arbejdstid, som netop denne avis også behandler efter trivselsundersøgelsen. For er det overhovedet muligt at koble et job på 37+ timer om ugen sammen med en deltidsbeskæftigelse som byrådspolitiker?

Det blev i hvert fald en trivselsundersøgelse, der fik journalisten bag til at udbryde: 'Jeg skal aldrig være byrådspolitiker'. Jo flere svar på undersøgelsen der kom ind, des mere overbevist blev hun om, at den vej skulle hun aldrig.

Men alligevel stiller de op - i gennemsnit 17 timer om ugen - for at varetage det hverv, de er blevet valgt til. Mange endda med et job, der fylder mere end 37 timer om ugen. Både fordi lysten gudskelov for langt de fleste driver værket, men også fordi de 2444 folkevalgte lokalpolitikere er pligtopfyldende væsner, som kæmper for at skabe det bedste nærdemokrati, de kan forestille sig.

Det får de ikke altid ros nok for. Så som landets førende kommunale avis vil vi gerne her fra *Kommunen* sende jer en ros for det store stykke arbejde, der bliver lagt i kommunalbestyrelserne rundtom i landet.

Så kære byrådsmedlemmer: Vi er ofte efter jer og forsøger samtidig at være jeres talerør til politikerne på Christiansborg. Det er en balancegang, vi gerne går for at kunne give jer de vigtigste nyheder. Men I skal ikke være i tvivl om, at vi sætter stor pris på det arbejde, I laver, hvad enten det foregår i Frederikshavn, Lolland, Bornholm eller Esbjerg.

"Det er både beskæmmende og skræmmende at se de forhold, nogle af jer knokler under. Gør det muligt for både fuldtidsarbejdende unge mødre og pensionerede gamle landmænd at varetage jobbet som byrådsmedlem, uden at de skal opleve mobning, chikane og udskamning."

Skal vi alligevel komme med et velmenende råd - det er jo god kutyme i disse studenterdage - så arbejd lidt ekstra på at skabe et bedre arbejdsmiljø.

Det er både beskæmmende og skræmmende at se de forhold, nogle af jer knokler under. Gør det muligt for både fuldtidsarbejdende unge mødre og pensionerede gamle landmænd at varetage jobbet som byrådsmedlem, uden at de skal opleve mobning, chikane og udskamning.

Det kan ikke passe, at politiske drillerier vokser sig så omfattende, at de ikke handler om den politik, der bliver ført, men om personen, der står bag den. I er valgt til at varetage et offentligt embede, og med det følger altså også rollen som forbillede, hvad end man vil det eller ej - og hvis vores byrådspolitikere opfører sig, som om de aldrig forlod 4.a på den lokale skole, hvorfor skal borgerne så?

Sagt kort: Opfør jer ordentligt.

Det kan der kun komme bedre politik og bedre arbejdsvilkår ud af.

- Redaktionen

FOTO: MADS NISSEN / POLFOTO

FOTO: RENE SCHÜTZE / POLFOTO

Mette Frederiksens første år som partiformand

Trods en ihærdig kampagne for et ja stemmer et flertal af danskerne nej til en tilvalgsordning. Mette Frederiksen lægger op til en mere kritisk EU-linje fremadrettet.
Foto: Anders Rye Skjoldjensen / Polfoto

26. januar 2016

BRUD PÅ PARTILINJEN

Tre socialdemokrater stemmer imod resten af S-gruppen, da der stemmes om stramninger af familiesammenføring og det såkaldte "smykkelovsforlig" i Folketingssalen.

“Jeg kender ikke nogen socialdemokrater, der gik ind i politik med et ønske om at stramme reglerne for familiesammenføring. Hvorfor gør vi så netop det? Det er der primært én årsag til: Det er et af de få redskaber, vi har til at sikre den rette balance mellem antallet af udlændinge og integrationen.”
Mette Frederiksen i pressemeddelelse

» Fortsat fra side 3

ligesom en række andre medier havde nemt ved at finde de kritiske toner frem.

Gode kompromiser

Hos Socialdemokraternes selverklærede ideologiske vagthund, ungdomsorganisationen DSU, er formand Lasse Quvang Rasmussen også kritisk overfor smykkeloven.

- Der har været for meget symbolpolitik i flygtningedebatten - og det har vi som parti været for dårlige til at afvise. Men når det er sagt, så har det også været en svær debat at finde det rigtige fodfæste i. Jeg synes, vi er landet et fornuftigt sted omkring, at vi bliver nødt til at begrænse antallet af flygtninge, hvis vi skal kunne integrere dem ordentligt, siger han.

Da H.C. Hansen som finansminister søgte den pragmatiske tilgang med at skaffe forhandlingsresultater fremfor at sidde udenfor og skrive resolutioner, oversatte DSU'erne hans forhandlingsvillighed til ordsproget: Hellere et dårligt kompromis end et godt resultat.

Men at Mette Frederiksen i dag bruger H.C. Hansens motto, vækker respekt hos Lasse Quvang Rasmussen. Den pragmatiske tilgang har skaffet gode resultater for eksempel ved gymnasiereformen og senest planloven, mener DSU-formanden.

- Det har vist sig, at Socialdemokraterne har kunnet få ret megen indflydelse, selvom vi ikke har regeringsmagten længere, siger han.

Til gengæld var Lasse Quvang Rasmussen for nylig ude med kritik af Mette Frederiksens linje, da hun i et interview med Berlingske erklærede, at EU havde fejlet og fremover skulle fokusere sin indsats på tre kerneopgaver: at bekæmpe skattely, forsvare den fælles grænse og bekæmpe social dumping.

- Mette Frederiksen har selvfølgelig ret i, at de tre problemer er ret presserende og skal løses i EU. Men vi bør ikke nøjes med at reducere EU til et enkeltsagsværktøj. EU er mere end det, siger det ungdomspolitiske talerør.

Radikal forandring?

Både i EU-politikken og flygtningespørgsmålet er den gamle regeringsmakker De Radikale fortørnede over den linje, Mette Frederiksen giver udtryk for at ville lægge. Og meldingen om ikke at ville levere reformer for at gøre plads til skattelettelser flytter dem også væk fra det, der økonomisk kendetegnede Helle Thorning-Schmidts regeringsprojekt.

- Socialdemokraterne har desværre indledt en offensiv for status quo. Formanden har dekreteret en form for reformpause. Underforstået at reformer per definition er dårlige. Ikke meget grøn omstilling og videnssamfund her, skrev Thornings tidligere særlige rådgiver, Noa Redington, i Politiken i midten af maj.

Men kritikken gør nærmest Thomas Gyldal Petersen stolt.

På LO's kongres i oktober melder Mette Frederiksen ud, at Socialdemokraterne vil kæmpe imod omprioriteringsbidraget i finansloven.
Foto: Mads Nissen / Polfoto

10. marts 2016

UDFORDRER DF PÅ OMPRIORITERING

Op til KL's topmøde kommer Socialdemokraterne med et beslutningsforslag, der skal tvinge regeringen til at sende pengene fra omprioriteringsbidraget tilbage til kommunerne i 2017, 2018 og 2019, ligesom Dansk Folkeparti selv havde foreslået.

"Støtter du vores forslag? Eller skal vores dagtilbud, skoler og ældrepleje betale for de skattelettelser, regeringen vil dele ud med Liberal Alliance?"
Mette Frederiksen med appel til Kristian Thulesen Dahl

FOTO: MOGENS FLINDT / POLFOTO

- Det er jo et udtryk for, at der netop har været en bevægelse. Nemlig en bevægelse væk fra den bevidstløse arbejdsudbudsstrategi, som blev kørt af den tidligere regering. Og som der også nu lægges op til at blive videreført af V-regeringen, siger Herlevs borgmester.

Den samlede økonomiske politik forventes dog at blive udbygget frem mod næste valg, som partiformanden selv anser for at ligge flere år ude i fremtiden - efter at et nyt principprogram med hjælp fra baglandet er kommet på plads. Ifølge Lasse Quvang Rasmussen bør ulighed være et gennemgående tema.

- Uligheden har været stigende i hele min levetid under skiftende regeringer - selv med Socialdemokraterne i spidsen. Og når forskellen på, om du tilhører den rigeste eller fattigste del af samfundet kan ses så direkte i, hvor længe du lever, så er ulighed altså et problem herhjemme, siger han og langer ud efter den samme neoliberale linje, som Thomas Gyldal Petersen karakteriserede.

- Vi har lidt købt præmissen om, at så længe der er vækst og fremgang i økonomien, så er det godt for alle. Der må vi altså bare konstatere, at sådan går det ikke, siger DSU-formanden.

Den formand, du kender

Ifølge Thomas Gyldal Petersen har flygtningekrisen sat en bremse for den politiske udvikling hos Socialdemokraterne - det har den faktisk for alle partier.

- Det har været en politisk gamechanger det seneste år. Den har fuldstændig sat dagsordenen, så det har været svært at snakke om andet. Mange af de politiske offensiver, som Mette Frederiksen nok har haft lyst til at søsætte, har der ikke været plads og stilhed til at søsætte, siger Herlevs borgmester.

Og Lasse Quvang Rasmussen følger trop.

- Vi er inde på den rigtige vej - vi bevæger os i den rigtige retning. Men jeg må samtidig erkende, at det er svært at komme med konkrete eksempler fra den offentlige debat, hvor vi har sat en selvstændig dagsorden. Det har meget været flygtninge, der har overskygget Mette Frederiksens første år som formand, siger han.

Formanden har altså sejlet sikkert gennem flygtningestormen på grund af sit stærke politiske kompas. Et kompas, som også Helle Thorning-Schmidt satte kursen med i sin første kongrestale i 2005.

- Vores historie er bygget på kompromis efter kompromis, der langsomt, men sikkert har skabt vores velfærdssamfund. Som H.C. Hansen sagde, har vi nået vores position og fremgang ved "altid at foretrække resultater frem for resolutioner", lød det dengang fra Danmarks senere statsminister.

Slotsholmen vil åbne sig for at skabe tillid

Seks departementschefer havde en enslydende diagnose på embedsværkets problemer med mistillid og politisering. Der skal skabes en åben kultur, hvor den faglige debat sker i fuld offentlighed – flere ministerier har sat gang i udviklingen.

embedsværk

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Samtale er vores sidste udvej, lød det med et glimt i øjet, da Finansministeriets departementschef Martin Præstegaard fredag deltog i en debat hos Akademikerne på Folkemødet.

Den magtfulde offentlige topchef har sat gang i en udvikling i sit ministerium, hvor målet er en mere åben debat om deres beregninger og præmisserne bag. Samtidig skal der gøres op med tanken om, at Finansministeriets tal er den rene sandhed, for de bygger ofte på skøn og forbehold.

- Offentligheden har fået en opfattelse af, at der er ét rigtigt fagligt svar. Sådan er det bare ikke – der er oftest mange, fortalte Martin Præstegaard, som sammen med sine kolleger nyder stor mistillid i befolkningen.

En rundspørge foretaget af *Kommunen* i efteråret viste, at to ud af tre danskere enten havde ret lille eller meget lidt tillid til embedsværket. Siden er Bo Smith-udvalget kommet med en række anbefalinger om især mere åbenhed, som altså nu ser ud til at rykke ved kulturen i flere af ministerierne.

- Det er jo svært at have tillid til nogen, man ikke kender, fortalte departementschef Agnete Gersing fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Og tilsvarende lød det fra Henrik Studsgaard fra Miljø- og Fødevareministeriet til en debat hos Advice torsdag:

- Tillid baserer sig på gensidigt kendskab og indsigt, sagde han.

Åbne kort

Departementscheferne lægger op til at stille mere op og fortælle om, hvem de selv er og hvad de laver. Det er en ny rolle for mange embedsmænd at stille op til interview og tage den faglige debat – men med et stigende mediefokus på deres rolle er det nødvendigt, at de gør det, lød konklusionen.

- Tiden er løbet fra, at man kan holde kortene tæt til kroppen og være karrig med, hvad man går ud med, fortalte tidligere departementschef Bo Smith, som pegede på, at det især er politiske intentioner, der kan virke hæmmende for et mere åbent embedsapparat.

Noget, Henrik Studsgaard gav ham ret i:

- Hvis man har med svære politiske sager at gøre, så er det bare svært at åbne diskussionen op for hele Danmark, sagde han.

Bedre navigatører

Et andet ønske fra departementscheferne er at få fjernet enhver mistanke om personlige politiske motiver i det faglige arbejde. Ifølge Ulrik Vestergaard Knudsen fra Udenrigsministeriet skal danskerne nemlig lære, at den politiske rådgivning er en del af embedsmændenes arbejde.

- Den politiske og faglige rådgivning bliver nødt til at være integreret i hinanden. Hvis vi ikke er i stand til at levere rådgivning, hvor det politiske er tænkt ind, så tror jeg ikke, at systemet vil fungere, sagde han.

Men politisk rådgivning og egne politiske holdninger er to vidt forskellige ting ifølge departementschefen.

- Jeg er bestemt ikke sikker på, at alle embedsmænd i Udenrigsministeriet gik ind for, at ulandsbistanden skulle ned fra 1 til 0,7 procent af BNI. Omvendt er der nogle partier, der er gået til valg på det, og så skal det også føres igennem. Det kan man ikke have et problem med som embedsmand, fortalte han og lagde op til tre fokuspunkter for fremtidens bureaukrat:

De skal kunne forstå pressen - også på de sociale medier. De skal kunne forstå Christiansborg og interessenterne omkring, og de skal sørge for at være teknologi-adrætte.

Hård prioritering

Arbejdspresset var også et gennemgående tema i de to debatter. Henrik Studsgaard påpegede, at der alene til hans minister indgår 5.000-6.000 sager om året, og Martin Præstegaard pegede på en stigende professionalisering af interesseorganisationerne.

- Presset på vores systemer er steget helt vildt, fortalte Finansministeriets departementschef, og det stiller også yderligere krav til fremtidens offentlige topchefer.

- Vi kommer til at skulle være megadygtige ledere i fremtiden, for man bliver ikke i stand til at overkomme det hele selv, sagde Miljø- og Fødevareministeriets departementschef.

Et andet fokusområde er håndteringen af fejl, som ifølge Bo Smith-udvalget ofte bliver til skandaler, fordi der bliver puttet med dem i ministerierne efterfølgende. Også her skal der ske en benhård prioritering, mener Ulrik Vestergaard Knudsen.

- Vi er begyndt at italesætte, at der er nogle områder, hvor det er i orden at eksperimentere og lave fejl, mens der er andre områder, hvor der absolut ikke må ske fejl, fortalte han.

Og netop når det kommer til fejl, så er det et særligt vilkår for centraladministrationen, at de ofte kommer under lup i offentligheden, forklarede Henrik Studsgaard.

- Der er en vis kvalitetskontrol på i Folketinget - nok også mere, end man oplever i en privat virksomhed, sagde han.

Finansministeriets magtfulde boss Martin Præstegaard samt flere andre departementschefer talte om behovet for større åbenhed som et middel mod den generelle mistillid til embedsværket.
Foto: Daniel Hjort / Polfoto

Cats and dogs

Ingen rigtig festival uden lidt regn. På trods af varsler om stormflodslignende tilstande strømmede gæsterne ufortrødent til Folkemødet, der her i 2016 igen slog rekord med et besøgstal, der anslås til cirka 40.000 deltagere. Stomfloden kom aldrig, men lidt regnede det da - også på deltagerne i et arrangement ved den britiske ambassade, der i samme anledning uddelte paraplyer.

Foto: Finn Frandsen / Polfoto

Udsatte børn skal også måles fagligt

Der mangler fokus på faglige forventninger til anbragte børn, og det vil Socialpædagogerne have lavet om på. V-profil er åben overfor ændringer.

børn

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

Socialpædagogernes formand Benny Andersen vil have mere fokus på læring i de handleplaner, der bliver lavet til anbragte børn. Han vil have et krav om, at læringsperspektivet ikke drukne i trivsel og sociale målsætninger.

Ønsket blev luftet, da SFI og Egmont Fonden fredag inviterede til debat på Kæmpestranden om udsatte børn.

- Jeg mener dybt alvorligt, at det er noget, en sagsbehandler skal vurdere, sagde Benny Andersen efter debatten og uddybede, hvorfor det er så vigtigt, at faglige mål går hånd i med de sociale.

- Svensk forskning viser, at den største enkeltstående faktor for anbragte børns muligheder her i livet er, at de får en uddannelse.

Pointen med debatten var at bytte om på rollerne; politikere spørger fagfolk, hvorfor Folketingets afsatte midler ikke bliver omsat til positive resultater.

SF's undervisningsordfører Jacob Mark var den første til at gribe mikrofonen, og det var hans åbningsspørgsmål, der gav Benny Andersen anledning til at argumentere for sit forslag.

- Hvad betyder det i praksis, at vi skal være mere ambitiøse? Det lyder som et politikersvar - noget, der kunne stå i en reformtekst, spurgte Jacob Mark de fire fagfolk, der var til stede.

Blandt de andre deltagere blev der nikket til Benny Andersens forslag, men der var også skepsis. Ane Stallknecht fra Børne- og Kulturchefforeningen mener ikke, det er

> **"Svensk forskning viser, at den største enkeltstående faktor for anbragte børns muligheder her i livet er, at de får en uddannelse."**
>
> **Benny Andersen, Socialpædagogernes formand**

nødvendigt at ændre i handleplanerne. Hun mener, at de allerede tager faglige hensyn ude i kommunerne, selvom det ikke er lovbestemt.

- Når jeg kigger på handleplansarbejdet, kan jeg bare konstatere, at det ikke optræder ret mange steder, lød Benny Andersens svar.

Venstre åben

Venstres skatteordfører Louise Schack Elholm fik også lov til at gå fagfolkene på klingen. Mod debattens afrunding lagde hun ikke skjul på det forfriskende i den omvendte opsætning. Det kan være svært at forstå, hvorfor de skibe, man sætter i søen, ikke vil flyde.

Derfor var Louise Schack Elholm, som blev udvalgt til arrangementet i kraft af sine mange år som børneordfører for Venstre, før hun fik tildelt skatteposten, ligesom hun i dag er medlem af Børne- og Undervisningsudvalget, glad for de konstruktive dele. Og hun er meget åben overfor Benny Andersens forslag.

- Det er givetvis noget, jeg vil prøve at høre ministeren om, sagde Louise Schack Elholm efterfølgende og understregede, at hun først vil læse op på ideen.

I debatten deltog også Anna Mee Allerslev (R), formand for KL's Børne- og Kulturudvalg, og Dorte Andreas, næstformand i Skolelederforeningen.

DKJOB

FREDERIKSSUND KOMMUNE

Udviklings- og effektiviseringskonsulent
Frederikssund Kommune
Spændende job som udviklings- og effektiviseringskonsulent til Økonomi og Udvikling.
Ansøgningsfrist: 08/08/2016

Silkeborg Kommune

Indkøbsleder, Silkeborg Kommune
Indkøbsleder til ambitiøst og udviklingsorienteret Indkøbs- og Udbudsteam.
Ansøgningsfrist: 12/08/2016

Lobbyismen forsvares på Folkemødet

Folkemødet på Bornholm er et mekka for lobbyister. Netværk bliver plejet og udbygget - fadøl køber visitkort. Men lobbyisterne er her også for at overtale en større gruppe omkring et overordnet emne: deres eget fag.

lobbyisme

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

I en baggård ved Kirkepladsen, afsides fra Folkemødets største menneskemasser, holder Dansk Industri til. Selvom regn truer, er der idyl i luften fredag formiddag. Beliggenheden er helt perfekt; der er fred til uofficielle møder, men også indbydende for gæster, der bevidst har bevæget sig væk fra havnen. Brancheorganisationen har inviteret til en oplysende debat om lobbyisme. Hvad er lobbyisme? Hvad laver lobbyister? Hvor meget lytter politikerne til dem?

- Lobbyisme er i virkeligheden flere hundrede år gammel, konstaterer Lars Nielsen, direktør for public affairs i Primetime Kommunikation, overfor de fremmødte og fortsætter i den højstemte stil:

- Det er et grundvilkår i demokratiet.

Inden han og de andre deltagere gik på, bad moderator Peter Mogensen publikum om at række hånden i vejret, hvis de opfatter lobbyisme positivt. De fleste hænder ryger op. Godt udgangspunkt, der overrasker arrangørerne.

En time senere - efter lobbyisternes salgstale for deres job og politikernes forsvar af lobbybrug - får publikum samme opgave. Som en bølge ryger lidt flere hænder i vejret. Kortlægningen af lobbyismens væsen har ikke skræmt den civile pøbel, og Dansk Industris branchedirektør Henriette Søltoft er ét stort smil.

Indirekte lobbyisme

Men hvorfor egentlig indvie folk i den verden? Hvorfor fortælle dem, hvordan de påvirker beslutninger? Lobbyisme har en klang af jagt på magt, hvor alle kneb gælder. Det er i hvert fald aktørernes oplevelse.

Lars Nielsen vil aflive myter. I fællesskab vil de fortælle den gode historie om lobbyisme. Lars Nielsen er ikke alene om at kalde det et grundvilkår i demokratiet. Lobbyisterne og deres kunder vil påvirke folkets opfattelse af arbejdet.

Er det ikke lobbyarbejde?

- Jo, det er det jo indirekte, reflekterer Lars Nielsen, og Henriette Søltoft er langt henad vejen enig.

- Men hele Folkemødet er lobbyarbejde, siger hun.

Ja, Folkemødet er en suppe kogt på lobby-bouillon. Netværkspleje over øl, debatter, dyre middage og i lokaler uden vinduer er et omdrejningspunkt for mange deltagere - i større og mindre grad. Lovforlig bliver ikke indgået, men adressekartoteket får tilføjet et par numre. Visitkort

Gang på gang er Folkemødet blevet kritiseret for, at handle for lidt - eller slet ikke - om den målgruppe, navnet sigter til: Folket. Og selvom væksten i deltagerantallet formentlig også omfatter helt almindelige borgere, havde lobbyisterne - også denne gang - en sand fest. Foto: Polfoto.

”Er det ikke bare institutionaliseret korruption? spørger en tilhører halvvejs inde. Folketingsmedlemmet Jeppe Jakobsen (DF) og de to deltagende lobbyister udveksler kort blikke, inden Thomas Torp, direktør i Grakom, tager ordet. Han lader sig ikke ryste. Det er jo netop det, han har gjort i 15-20 år: overbevist en anden part med saglige argumenter og en sjat interesser.”

skifter hænder, og de gamle kunder får slukket tørsten med en gin og tonic.

Men en mere overordnet ting skal også plejes. Deres fællesnævner: Deres arbejde. Lobbyisterne lobbyer for lobbyisme. Så bliver det vist ikke mere meta.

Korruption?

Videre til næste. For der er ikke så få arrangementer om lobbyisme. Der er de direkte, hvor der ikke er nogen tvivl om, hvad agendaen er: Nu vil vi fortælle jer, hvad lobbyisme er. Og så er der de indirekte, hvor man kan se lobbyismen i aktion.

I den anden ende af pladsen, væk fra Kirkepladsen, forbi havnen, i mere borgerlige omgivelser, er brancheforeningen Grakom vært for et arrangement, der har nøjagtig samme formål. Den mørke himmel er begyndt at udgyde regndråber. Som med vejret er de ikke lige så heldige med deres publikum, som Dansk Industri var.

- Er det ikke bare institutionaliseret korruption? spørger en tilhører halvvejs inde. Folketingsmedlemmet Jeppe Jakobsen (DF) og de to deltagende lobbyister udveksler kort blikke, inden Thomas Torp, direktør i Grakom, tager ordet. Han lader sig ikke ryste. Det er jo netop det, han har gjort i 15-20 år: overbevist en anden part med saglige argumenter og en sjat interesser.

Angrebet bliver roligt og elegant fejet af banen. Danmark er jo verdens mindst korrupte land, og lobbyisme er i øvrigt et grundvilkår i demokratiet. Dér var den igen.

Anerkendt med tiden

Lobbyisme er et barn af politik. Et uægte barn. For oprindelig for et par hundrede år siden foregik det netop bag lukkede døre til møder, der ikke blev registreret i nogen kalender. Men med tiden blev lobbyisme anerkendt som et erhverv, der forsøger at påvirke lovgivende forsamlinger. Anerkendt, fordi lobbyisterne taler private aktørers sag, ligesom de samtidig har en oplysende funktion overfor landets politikere.

På Folkemødet er det også politikernes forklaring på deres brug af lobbyister. Jeppe Jakobsen blev beredskabsordfører uden den store viden om det danske brandvæsen. Derfor opfatter han møderne med interesseorganisationer som efteruddannelse, præcis som Josephine Fock (ALT) beskrev det tidligere på dagen hos Dansk Industri, hvor Magnus Heunicke (S) og Morten Løkkegaard (V) havde samme pointe.

Det er svært for lobbyisterne ikke at være godt tilfredse med politikernes opbakning og overordnede billigelse af lobbyismens væsen. Men med det antal møder, politikere har med lobbyister, er det vel også kun i de folkevalgtes interesse at give lobbyarbejdet det blå stempel.

Også gratis middage

Fredagens sidste arrangement om lobbyisme foregår ombord på Aarhus Universitets skib. Regnen har taget til, og mens den trommer på skibets solide teltdug, får de tilhørende også et forskningsperspektiv på lobbyisme. To forskere, Anne Binderkrantz og Peter Munk Christiansen, fra netop Aarhus Universitet fremlægger data og undersøgelser, hvorefter Lasse Quvang, kandidatstuderende i statskundskab og formand for DSU, præsenterer sit næsten færdige speciale om Folkemødet. Bagefter står tre lobbyister - Lars Nielsen fra Primetime er igen til stede – klar til at forsvare undersøgelsen.

Men de stikker også lunser af ærlighed. Måske fordi det giver deres idylliske tale for lobbyismen troværdighed.

- Jeg er da også inviteret til en middag i aften, jeg ikke selv skal betale for. Det foregår overalt på øen, fortæller Leif Nielsen, der i sit virke som kommunikationsdirektør for Landbrug & Fødevarer både lobbyer for sin arbejdsplads og bliver gjort kur til af eksterne lobbyister.

Lars Nielsen tilføjer, at den uformelle verden er mere interessant og relevant end de møder, der står i kalenderen. Som han selv nævnte, bliver love ikke til på Folkemødet, men det er på Allinges legendariske bar Gæstgiveren, han får kunder. Det er til Landbrug & Fødevarers eget modeshow, at bånd bliver knyttet til ministre. Er det udemokratisk? Underminerer det den officielle rute, høringssvar til lovforslag er? Det mener lobbyisterne ikke. De mener, at deres arbejde er en demokratisk grundsten, et oplysende supplement til høringssvar.

Og det var deres agenda på Folkemødet.

“Jeg er da også inviteret til en middag i aften, jeg ikke selv skal betale for. Det foregår overalt på øen.”

Leif Nielsen, kommunikationsdirektør for Landbrug & Fødevarer

Folket skal bestemme mere over EU

Når briterne torsdag stemmer om, hvorvidt de skal blive i EU, får folket endelig lov til at bestemme. Det skal der være mere af i EU, mener Margaret Thatchers tidligere spindoktor Michael Dobbs, der også står bag bestselleren House of Cards.

Magten skal tilbage til folket i EU, hvis den fælleseuropæiske union overhovedet skal overleve, lyder det fra Margaret Thatchers tidligere spindoktor Michael Dobbs som erklæret fortaler for Brexit. Foto: Ryan Joel / AP / Polfoto

brexit

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

- Politik plejer at være kendt som det næstældste erhverv i verden; men også som et erhverv, der har hentet alle sine regler fra det ældste. Men når man ser på den folkeafstemning, der lige nu foregår i Storbritannien, er det meget tydeligt, at politik faktisk er det ældste erhverv i verden, siger Michael Dobbs og henviser til, at prostitution ofte er blevet kaldt det ældste erhverv i verden.

Politiker, spindoktor, forfatter. Michael Dobbs har mange kasketter.

Udenfor Storbritannien er han bedst kendt som forfatteren bag den storsælgende bog House of Cards, der siden er blevet til en BBC-serie, som har inspireret den serie af samme navn, der i dag kan ses på Netflix med Kevin Spacey i hovedrollen som den hårdtslående Frank Underwood, USA's præsident.

Indenfor de britiske øers grænser er han kendt som et prominent medlem af House of Lords, nær ven af statsminister David Cameron og tidligere chief of staff og spindoktor for Margaret Thatcher.

Og så er han meget klar i spyttet, når talen falder på folkeafstemningen i landet torsdag: Storbritannien skal ikke være med i EU, og i hele Europa skal medbestemmelsen gives tilbage til folket.

- Jeg er faktisk overrasket over, at jeg er på denne side af debatten. Det ligger ikke naturligt i kortene, for jeg er en stolt europæer. Men EU og Europa er langtfra det samme, og da David Cameron for tre år siden drog til Bruxelles for at skaffe mere fleksibilitet overfor Storbritannien fra EU kom han tilbage med absolut ingenting. Selvom de vidste, at konsekvensen ville være denne folkeafstemning, siger han.

Og da vidste Lord Michael Dobbs, at EU i hans optik er nået til et punkt, hvor projektet ikke kan fortsætte, fortæller han.

- I hvert fald ikke, hvis de ikke engang er villige til at give os bare en smule fleksibilitet. Så er vi jo ikke vores egen stat længere, siger Michael Dobbs.

Samtidig har han ikke tillid til, at EU overhovedet er i stand til at ændre sig nok til, at den aftale, David Cameron gik efter for tre år siden, kan lade sig gøre i dag.

- Lige nu har vi et EU, som kun gør ting for sin egen skyld og ikke for borgernes, og derfor er jeg Brexiteer.

”De Liberale, som sad i regeringen i sidste periode, er jo nærmest forsvundet. Man kan holde deres generalforsamling på bagsædet af en taxi. Det antyder, at det historiske grundlag for de partier er ved at være væk.”

Magten til folket

Storbritannien kan godt blive i EU, men det kræver meget fra unionen og lidt fra Storbritannien, mener Michael Dobbs.

- For Storbritannien er der nogle meget simple konsekvenser, hvis vi trækker os ud: Vi får kontrollen tilbage over vores eget land, og de vigtige beslutninger bliver truffet af vores parlament og vores domstole. I det 21. århundrede skal en økonomi kunne omstille sig og være fleksibel. Men der er jo ikke nogen i verden, der mener, at EU på nogen måde er omstillingsparat eller fleksibel, siger Michael Dobbs og vender dermed tilbage til de krav, David Cameron stillede til EU for tre år siden.

Derfor mener han, at EU skal gøre medlemsstaterne mere fri af unionen. Ellers er han sikker på, at euroen kommer ud i en ny krise, som bliver katastrofal for EU og resten af Europa.

- Ligegyldig, hvordan Brexit-afstemningen ender, er EU i store problemer - medmindre det ændrer hele systemet. Jeg er faktisk ikke sikker på, om EU kan fungere hverken med eller uden Storbritannien.

Men det er ikke nok, at økonomien bliver mere fleksibel og medlemsstaterne får mere magt tilbage, mener Michael Dobbs. EU er ganske enkelt for svært for befolkningen at identificere sig med, og det skyldes, at borgerne ikke har nok demokratisk indflydelse, siger Michael Dobbs:

- EU er noget, der bliver gjort ved folk fremfor for folk. Det er bureaukratisk, langt væk, ufleksibelt, og folk identificerer sig ikke længere med EU. De identificerer sig med

”EU er noget, der bliver gjort ved folk fremfor for folk. Det er bureaukratisk, langt væk, ufleksibelt, og folk identificerer sig ikke længere med EU.”

ideen - og hvem kan ikke det? I det 20. århundrede ødelagde vi vores kontinent og EU skulle gøre en ende på det. Men det er ikke lykkedes. Den fred, de lovede, er der ikke mere. Europa bliver mere og mere opdelt, ustabilt og uroligt.

EU har alligevel ikke fejlet absolut, selvom det fredsprojekt, unionen tog udgangspunkt i, ikke længere virker. De har gjort mange gode ting og blandt andet øget det europæiske samarbejde, siger Michael Dobbs. Men det er ikke en demokratisk institution.

- Der er ingen, som har stemt på Juncker udover nogle meget få meget magtfulde mænd og kvinder. Det er nødt til at ændre sig, hvis EU fortsat skal eksistere. Over hele Europa vender folk ryggen til Bruxelles, fordi de føler, de ikke har kontrol over det. Det repræsenterer ikke dem, og det er EU's fundamentale svaghed.

Et splittet parti

Michael Dobbs insisterer på, at et farvel til Storbritannien i EU ikke er et farvel til Europa. Briterne skal tage deres tørn med de problemer, som Europa har. Men de skal ikke længere tage sig af de problemer, EU har. England vasker ikke sine hænder, siger han.

- Men folket må bestemme, om vi skal fortsætte med at være en del af det her. Ikke deres institutioner eller deres ikke-valgte politikere nede i EU.

Den overbevisning deler han ikke med den konservative statsminister i Storbritannien David Cameron. Boris Johnson, Londons nu tidligere borgmester, som mange spår en fremtid som kommende statsminister, er til gengæld stor tilhænger af et farvel til EU for Storbritannien.

- Det konservative parti er kløvet fuldstændigt i to. Det er gået fra at være det dominerende parti til at være ved at rive sig selv midt over. Det er frygteligt for mig som konservativ at se, og der kommer enorme forandringer, ligegyldig hvad resultatet bliver, siger Michael Dobbs.

Han forklarer, at briterne er begyndt at se en reel splittelse af partiet, hvor en fraktion skiller sig selv ud og skaber et ny parti på baggrund af afstemningen. Det samme gælder hos Labour og De Liberale, som alle tre har svært ved at finde opbakning i et politisk landskab, der i højere og højere grad giver stemmer til protestpartier, der slår sig op på ikke at være et af de gamle etablerede partier.

- De Liberale, som sad i regeringen i sidste periode, er jo nærmest forsvundet. Man kan holde deres generalforsamling på bagsædet af en taxi. Det antyder, at det historiske grundlag for de partier er ved at være væk.

"Kære politikere. Skab jer et eftermæle!"

Løsningerne og ressourcerne til at redde klimaet og afskaffe fattigdom findes, men politisk lederskab og internationalt samarbejde er en mangelvare, fortalte den amerikanske økonomiprofessor og FN-rådgiver Jeffrey Sachs på Folkemødet.

bæredygtighed

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Når George W. Bush vil bekæmpe aids i Afrika, er der håb for verden, mener FN-rådgiver og økonomiprofessor Jeffrey Sachs. For det betyder, at politikere også stræber efter et eftermæle.

Foto: Mark Lennihan / AP / Polfoto

"Det mest rigtige at gøre er at sørge for, at alle piger opnår et vist uddannelsesniveau. For at skabe en fond, der kan finansiere det, skal vi bruge 25 milliarder dollar. Pentagon bruger tre milliarder dollar hver dag året rundt, så som jeg plejer at sige til dem: Tag et par uger fri!"
Jeffrey Sachs, økonomiprofessor og FN-rådgiver

'Vi ved alle præcis, hvad der skal gøres, men hvis vi gør det, ved vi ikke, hvordan vi skal blive genvalgt.'

Det vakte en del opsigt, da EU-Kommissionens senere formand Jean-Claude Juncker i 2007 beskrev den europæiske udvikling med dette citat. Og citatet blev lørdag gentaget, da økonomiprofessor Jeffrey Sachs, der udover at være institutleder på Columbia University også er rådgiver for FN-generalsekretær Ban Ki-moon, gæstede Folkemødet i Allinge.

Sachs efterlyste i den grad politisk lederskab i en verden, hvor vi uddannelses- og ressourcemæssigt er kommet rigtig langt, men samtidig står overfor nogle enorme globale udfordringer.

- Alle er nervøse - selv I, som har det så godt her i Danmark, er nervøse for fremtiden. Og når folk er nervøse, så ender det hurtigt i konflikt - i os-mod-dem, fortalte han og sammenlignede vejen til globale løsninger med et symfoniorkester, der skal spille uden dirigent.

Alle skal kigge hinanden over skulderen og samarbejde for at få musikken til at spille.

- Det kræver for det første træning, og vi har ikke meget træning og erfaring med globalt fællesskab. Derudover kræver det et fælles mål, og dér er klimaaftalen et positivt eksempel, fortalte Jeffrey Sachs.

Bredere perspektiv

Tidligere klimakommissær Connie Hedegaard moderede debatten hos Folkekirkens Nødhjælp, som også havde inviteret Novozymes' CEO Peder Holk Nielsen. En lang række danske virksomheder står nemlig med løsningerne på verdens udfordringer.

- Der kan ske en masse forfærdelige ting i verden, men vi har også chancen for at blive den første generation, der gør op med fattigdom og klimaforandringer. Der er også meget håb i verden, fortalte Peder Holk Nielsen, der ligesom Jeffrey Sachs efterlyste politikere, der vil prioritere at skabe de rigtige rammer for bæredygtig udvikling.

- En del af det handler også om medierne. Korte lydbidder virker ikke i den store fortælling, og det er det bredere perspektiv, vi har brug for, sagde CEO'en.

Jeffrey Sachs var dog håbefuld efter at have mødt George W. Bush tidligere på måneden. Den tidligere præsident havde nemlig ikke markeret sig på Irak-krigen, som han ellers er kendt for. Han havde derimod snakket om sin indsats mod aids i Afrika, som han gerne vil huskes for i dag.

- Det beviser for mig at se, at det ikke bare er et genvalg, men et eftermæle, den store politik kan skabe. Derfor må det være attraktivt for politikerne at tænke langsigtet, sagde professoren.

Et af de helt store fremtidsparadokser er befolkningstilvæksten i Afrika, som hvis væksten fortsætter som nu, vil gå fra en milliard til fire milliarder mennesker i år 2100. Jeffrey Sachs kaldte det derfor en nødvendighed, at de afrikanske kvinder i stedet for at få 5,2 børn i gennemsnit fremover når ned på at få 2,2 børn i gennemsnit.

- Det mest rigtige at gøre er at sørge for, at alle piger opnår et vist uddannelsesniveau. For at skabe en fond, der kan finansiere det, skal vi bruge 25 milliarder dollar. Pentagon bruger tre milliarder dollar hver dag året rundt, så som jeg plejer at sige til dem: Tag et par uger fri! Lød det fra økonomen, som fik en klapsalve med på vejen.

Ingen har magten i dag, mener Jeffrey Sachs. Ideen om, at USA's præsident styrer verdens gang hører kun til i 1980'ernes politiske lærebøger. Derfor ser vi også, at nationalstaterne og deres politikere har svært ved at levere løsningerne.

- Aristoteles snakkede om demokrati ud fra tanken om en bystat - det kan I næsten stadig gøre i Danmark med 5,5 millioner mennesker, men det er langt sværere at tænke demokratisk med nationer på 300 millioner mennesker som i USA eller 1,3 milliard indbyggere som i Kina, sagde han.

DKNYT

Nyheder til offentlige beslutningstagere

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk

Kommuner og private uenige om hvordan delekagen skal skæres

Deleøkonomien skal udforskes, men jura og bureaukrati fra en anden tid står på mange måder i vejen.

ejerskab

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

I en Folkemøde-debat om deleøkonomi kommuner imellem blev de fem deltagere hurtigt enige om to vigtige præmisser: Deleøkonomi skal udforskes, men jura og bureaukrati fra en anden tid står på mange måder i vejen.

Der var til gengæld ikke fuld enighed om, hvilken rolle kommunerne skal spille. Mødet skulle egentlig handle om, hvorvidt kommuner kan dele med hinanden, men det stod hurtigt klart, at Ricky Raaholt, som er projektleder på Projekt Deleby, Dansk Arkitektur Center, har en mere liberal tilgang til deleøkonomi generelt.

- Kommunerne skal holde nallerne for sig selv og lade os private få samskabelse til at blomstre. Der er masser af ideer derude, og dem skal kommunernes bureaukrati ikke stå i vejen for, var den klare melding fra Ricky Raaholt, som implicit og senere eksplicit luftede sin skepsis over navnet deleøkonomi. Det giver indtryk af noget andet end det egentlige koncept, hvilket der også var bred enighed om i panelet.

"Kommunerne skal holde nallerne for sig selv og lade os private få samskabelse til at blomstre.
Ricky Raaholt, projektleder på Projekt Deleby, Dansk Arkitektur Center

Ronja Pilgaard, redaktør på Delebyer.dk, besvarede den idé med uddybninger af kommunale muligheder ved deleøkonomi - delecykler, delebiler, fælles brug af madrester - og blev bakket op af rådmand i Odense Kommune Jane Jegind (V).

Ingen har formlen

Ditte Lysgaard Vind, arkitekt hos Lendager Group, kunne til gengæld ikke lade være med at gå mere i clinch med Ricky Raaholts tilgang.

Hun mente ikke, at det kan stilles op som et enten-eller. Som privat aktør vil hun hellere end gerne bidrage til deletanken, men kunne ikke se nogen grund til, at deleøkonomien skal løftes uden kommunerne.

Tina Unger, projektleder i Lejre Kommune, red videre på den bølge og påpegede, at kommunen har en enorm styrke i form af sin administration. Det apparat kan facilitere politikernes rammer og borgernes deleideer.

- Alle skal spille en rolle, gentog Tina Unger flere gange til sidst med anerkendende nik hele vejen rundt. Konstruktivitet var en rød tråd gennem diskussionerne, og det fælles fodslag blev næsten fundet til sidst. Ingen hævder alligevel at have formlen på den ideelle model for deleøkonomi.

2.868

events blev afholdt på Folkemødet 2016. Det svarer til en stigning i antallet af events på 16 procent.
kilde: operate

Frækhed belønnes - og udfordrer konsensusdemokratiet

Strategi Live

Alternativet og Liberal Alliance er måske nok slået igennem landspolitisk, men vil op til KV17 skulle håndtere rekrutteringsudfordringer - ligesom DF.

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

De gamle magtpartier har det svært landspolitisk, mens det går godt for upcoming-partier som EL, LA og Alternativet. Endnu har de nye partier det svært i kommunalpolitik, hvor det ganske enkelt kan knibe med at skaffe kvalificerede kandidater.

Det blev en af pointerne, da avisen Kommunens to strategi-skribenter Rasmus Jønsson og Maria Steno under Folkemødet analyserede og debatterede de overordnede tendenser i dansk politik ét år efter valget.

Maria Steno, som selv er borgerliste-kommunalpolitiker i Rudersdal, kunne i første omgang give Rasmus Jønsson ret i, at der efter det første år ikke i væsentlig grad er flyttet vælgere mellem blokkene. Derimod er det anti-establishment-partierne i begge blokke, der klarer sig godt.

Og i lyset af, hvordan Alternativet væltede ind og EL og LA bed sig godt fast i Folketinget, kunne de to analytikere også blive enige om en vurdering af, at 'de, der tager initiativet, vil lykkes' - eller - som Steno udtrykte det: 'Frækhed belønnes - men er det nok?'.

Mere fragmenterede byråd

I kommunalbestyrelserne skal der mere end et frækt partiprogram til, vælgerne vil have troværdige og driftsikre kandidater at stemme på - og med det i baghovedet kan man iagttage de nyes bestræbelser op til KV17. hvor DF stadig ingen borgmesterpost har og stadig ikke er oppe på samme kommunale vælgerandel, som det gamle protestparti mønstrer på landsplan.

Maria Steno og Rasmus Jønsson er til daglige penneførere på avisens klumme om politisk strategi. På årets Folkemøde kunne læserne opleve dem live.
Foto: Knud Abildtrup / dknyt

Maria Steno var dog ikke blind for, at der ved næste kommunalvalg meget vel kan komme flere af de nye partier ind i mange byråd - som man allerede ser det ske ved jævnlige partihop til Alternativet. Og som man for et par år siden så det ske for Liberal Alliance i en tilsvarende afhopnings-proces.

Og i det daglige samarbejde vil det nye, mere fragmenterede billede i byrådene af gode grunde endnu en gang udfordre konsensusdemokratiet, hvor mange beslutninger ofte træffes i enighed - fra EL til DF:

Hvis borgmesteren i stedet for fem nu skal forholde sig til otte partier, så bliver der flere at etablere og vedligeholde gode relationer til. Og dermed en mere besværlig proces i det daglige.

Morgendagens meningsdannere var fredag samlet til en visionær debat om fire politikområder. Fra venstre Victor Boysen (RU), Lasse Quvang Rasmussen (DSU), Andreas Weidinger (KU) og Chris Preuss (VU). Foto: Morten Munkholm / Kommunen

Ungdomsformændene er mere enige end som så

Visionerne for fremtidens EU, flygtningepolitik, social indsats og folkeskole blev vendt af de fire ungdomsformænd fra RU, DSU, KU og VU – og løsningerne lød på lange stræk ens.

ungdomsbriller

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

En friere folkeskole, en fælles fordeling af flygtninge på tværs af EU og en mere fokuseret socialpolitik.

Flere af de politiske visioner vakte genklang, da de fire ungdomsformænd Victor Boysen (RU), Lasse Quvang Rasmussen (DSU), Andreas Weidinger (KU) og Chris Preuss (VU) fredag debatterede i dknyts og avisen *Kommunens* telt på Folkemødet.

De fire fremtidspolitikere fik fire politikområder at byde ind på – og meget passende lagde Victor Boysen ud med at skulle fortælle om morgendagens EU set med radikale ungdomsbriller.

- Det er et EU, hvor alle er med – også Danmark og Storbritannien. Og vi får indført et tokammersystem, hvor folket vælger et politisk lag, så det bliver et mere demokratisk EU, fortalte RU-formanden.

KU-formand Andreas Weidinger lagde op til et mere nationalt fokuseret EU, hvor det skal være muligt at sætte sine egne grænser for fællesskabet og kun samarbejde på enkelte udvalgte politikområder. Nogenlunde samme melding kom fra VU's Chris Preuss, som mest af alt ser fremtidens EU som en teknokratisk barrierenedbryder. DSU-formand Lasse Quvang Rasmussen virkede mere EU-positiv.

- Det europæiske marked er fuldstændig centralt for, at vi kan sætte mennesker og miljø over markedet. Og det er en af hovedårsagerne til, at jeg har engageret mig politisk, fortalte han.

Målrettede ydelser

På flygtningeområdet var de fire ungdomsformænd enige om, at der skulle oprettes en slags fordelingscentre og fokuseres på ulandsbistanden for at løse problemet. De var dog hverken enige om niveauet af bistand, eller om centrene skal ligge inden- eller udenfor EU's grænser.

Da det kom til socialpolitikken, var alle fire enige om, at ydelsessystemet desværre skaber for mange klienter. Derfor skal ydelserne ned, lød argumentet fra både KU og VU.

- Vi skal gøre op med den universelle velfærdsstat for at stoppe med at smøre pengene ud bredt på den lavere middelklasse. Så kan vi nemlig i stedet målrette pengene til de svageste, sagde Chris Preuss.

Den udlægning var DSU-formand Lasse Quvang Rasmussen ikke overraskende uenig i – han pegede på mere forebyggelse, mens RU's Victor Boysen var med på en vis målretning af midlerne.

> **"Vi skal gøre op med den universelle velfærdsstat for at stoppe med at smøre pengene ud bredt på den lavere middelklasse. Så kan vi nemlig i stedet målrette pengene til de svageste."**
> **Chris Preuss (VU)**

Decentral folkeskole

Folkeskoledebatten virkede ekstra engageret, da VU-formand Chris Preuss selv er uddannet folkeskolelærer. Og der virkede til at være bred enighed om en langt mere decentraliseret folkeskole i fremtiden. Styringen skal lægges ud og detailstyringen fra Slotsholmen stoppes, lød det.

- Vi skal fortsat kigge mere til Finland, hvor der næsten ikke er nogen privatskoler. Det er der ikke, fordi de offentlige er sat fri og virker som privatskoler. Vi skal stoppe med politisk at fortælle, hvordan folkeskolen skal ledes, sagde Chris Preuss.

Til gengæld var der uenighed om, hvorvidt der fortsat skal være klasser og inklusionsfokus som i dag.

- Vi bliver nødt til at indføre mere niveaudeling og langt mere fokus på den enkelte elevs kunnen. Den såkaldte differentierede undervisning fungerer ikke i dag, forklarede Andreas Weidinger, mens Lasse Quvang Rasmussen var langt mere tilhænger af, at svage og stærke elever skal blandes i klasserne.

- Fremtidens folkeskole kan rumme alle børn. Det er en helhedsskole, sagde han, før de fire ungdomsformænd igen blev nogenlunde enige om, at nationale test skulle droppes til fordel for skolernes og lærernes egne testmålsætninger.

Og debatformen vakte glæde og håb for fremtidens politik blandt publikum.

- Der var ikke en eneste gang, de afbrød hinanden – hvor var det fedt, kom det fra en tilfældig tilhører.

Morgendagens meningsdannere

Af Lasse Quvang

KAMPEN MOD ULIGHED ER DEN VIGTIGSTE FOR VORES GENERATION

Uligheden stiger. I hele min levetid har det været et trist faktum her i Danmark. Mens vi langsomt bevæger os ud af finanskrisens skygge, stiger uligheden. Væksten går til, at de rigeste bliver endnu rigere, mens forholdene for den almindelige lønmodtager står stille eller forværres.

Selv nu, hvor vi vurderer, at vi er på den anden side af krisen, kan vi konstatere, at godt nok er vækstraterne i BNP tilbage på førkriseniveau, men beskæftigelse og produktion halter fortsat efter, fordi væksten primært udgår fra den finansielle økonomi.

Desværre er det et endnu mere trist faktum, at den stigende ulighed ikke betragtes som et problem. Hverken af befolkningen eller af politikerne. Skiftende regeringer – ja, også de socialdemokratiske – har bevidst ikke haft lighed som et økonomisk og politisk mål. Og i befolkningens bevidsthed er ulighed ikke at betragte som et problem. Faktisk er det kun hver syvende ung mellem 18 og 29 år, der anser ulighed som et problem. Det var det skræmmende resultat af en undersøgelse lavet af Ugebrevet A4 i april.

Det er skræmmende, for ulighed ER et problem. Se bare, hvordan uligheden viser sit grimme ansigt i levealderstatistikkerne. Hvis forskellen på, om du er rig eller fattig, har betydning for, hvor lang tid du lever, så er ulighed virkelig et problem, der er til at tage og føle på.

Men vi har jo faktisk knækket koden til at nedbryde uligheden. Generationer af socialdemokrater har opbygget verdenshistoriens bedste værn mod ulighed – det solidariske velfærdssamfund.

> **"Hvis forskellen på, om du er rig eller fattig, har betydning for, hvor lang tid du lever, så er ulighed virkelig et problem, der er til at tage og føle på."**

Velfærdssamfundet skaber lighed og giver mennesker muligheder i livet.

Så når vi unge socialdemokrater går på barrikaderne mod minusvækst og nedskæringer i velfærdssystemet, mod de historiske nedskæringer i vores uddannelsessystem og mod det uendelige pres for at sætte de arbejdsløses ydelser endnu længere ned, ja, så er det først og fremmest, fordi det er systematiske angreb på vores værn imod uligheden. Det er en kamp for lighed, en kamp for muligheder.

Velfærdssamfundet skal bevares, men det skal også udvikles. For uligheden er stigende. Der er stadig unge, der aldrig får sig en ungdomsuddannelse. Vores sundhedssystem er ikke tilstrækkeligt til at hjælpe dig, hvis du bliver ramt på sjælen. Mennesker nedslides igennem et hårdt arbejdsliv uden mulighed for en værdig alderdom. Og sådan kan man fortsætte. Der er stadig masser af udfordringer at tage fat i.

Kampen mod ulighed er den vigtigste kamp for vores generation. Og det er en kamp, som vi kun vinder, hvis vi formår at bevare og udvikle vores fælles velfærdssamfund.

Af Lasse Quvang Rasmussen, forbundsformand for DSU

Ulighed i sundhed udfordrer kommunerne

Skellene mellem syg og rask bliver stadig større, og det koster kommunerne milliarder. Kommunerne kæmper for at mindske uligheden, men det er en svær kamp på alle fronter.

sundhed

Af Susanne Sayers
susanne@kommunen.dk

Hvis kortuddannede levede lige så sundt som mellem- og højtuddannede, ville der være næsten 50 procent færre tilfælde af den frygtede lungesygdom KOL og 35 procent færre tilfælde af diabetes. Samtidig ville op mod 90 procent af førtidspensionerne på grund af KOL kunne undgås.

Billedet er det samme for en lang række sygdomme: De dårligst uddannede bliver ikke alene hyppigere syge, de bliver også hårdere ramt, når de bliver syge, og forskellen er stigende.

Det er nødvendigt at kæmpe for at ændre det, men det er svært og komplekst, siger Tine Curtis, der er leder af Kommunernes Landsforenings Center for Forebyggelse i Praksis. De kommende måneder holder centret tværfaglige temadage om den sociale ulighed i sundheden, og det er vigtigt, at alle forvaltninger arbejder sammen, siger hun.

- Uligheden er skabt af mange forhold, og derfor er det ikke alene en opgave for kommunens sundhedsforvaltning. Vi kan se, at især uddannelsesniveau og tilknytning til arbejdsmarkedet har stor betydning, og derfor er det naturligt at inddrage børne- og ungeområdet, skoler og beskæftigelsesområdet også, men sundhed bør være integreret i alle områder, siger Tine Curtis.

”Vi må erkende, at de højtuddannede har lettere ved at ændre livsstil på alle områder, og derfor er uddannelse en nøgle til et sundere liv.”
Tine Curtis, leder af Kommunernes Landsforenings Center for Forebyggelse i Praksis

Kommunerne overtog forebyggelsesområdet for snart ti år siden i forbindelse med kommunalreformen. I begyndelsen var indsatsen særlig rettet mod rygestop og misbrug, og det fylder stadig meget, men kan ikke stå alene.

Knud Juel, professor, cand. stat., ph.d. på Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet, siger, at 70 procent af uligheden i levealder ville forsvinde, hvis man

I Vordingborg gjorde man som andre kommuner og tilbød åbne sundhedstilbud til alle. Det virkede ikke. I dag indbyder man alle, der har været i kontakt med kommunen i forbindelse med sygdom, til en visitation, hvor man afklarer, hvad borgeren har behov for.

Foto: Per Rasmussen / Polfoto

Natur og netværk forebygger i Vordingborg

Vordingborg Kommune har arbejdet mere målrettet med forebyggelse end de fleste andre. Naturen i kommunen har en vigtig rolle - det samme har civilsamfundet.

prioritering

Af Susanne Sayers
susanne@kommunen.dk

Når fru Bayrak forsøger at kvitte smøgerne, eller hr. Mortensen skal genoptræne, vil det i Vordingborg ofte foregå i naturen.

Den sydsjællandske kommune er velsignet med skov, strand, marker, Møns Klint, blomstrende enge og andre herligheder, og samtidig er der efterhånden adskillige hyldemeter videnskabelige rapporter, som dokumenterer, at naturen er god til både at forebygge og i nogle tilfælde også forkorte sygdomsforløb.

- Samtidig er der borgere, som har et anstrengt forhold til det kommunale system og føler sig utilpasse mellem fire vægge. For dem er det befriende, at det foregår i det fri, siger Dorrit Gutmann, der er sundhedschef i kommunen.

Vordingborg Kommune er mere trængt på sundheden end de fleste. I gennemsnit lever kommunens borgere lidt over 78 år, et par år mindre end landsgennemsnittet og mere end fire år mindre end i de mest velhavende kommuner nord for København. Mange borgere ryger, drikker for meget, bevæger sig for lidt, spiser usundt, er ensomme og har i det hele taget en livsstil, som øger risikoen for belastende sygdomme og tidlig død.

Dorrit Gutmann erkender, at det til tider kan være svært at være optimist, når uligheden i sundhed i Danmark bare stiger og det er så komplekst at gøre noget ved.

- Men det er vigtigt at tro på, at det nytter. Og vi begynder også så småt at kunne se tegn på, at vores indsats virker, siger hun.

Antallet af rygere falder. Det tager Vordingborg Kommune ikke alene æren for; rygerloven har haft en stor indflydelse. Men samtidig ligger kommunen i topti blandt de kommuner, hvor lægerne henviser til kommunale tilbud, og kommunen forsøger trods begrænsede ressourcer at sørge for, at der er et relevant tilbud til alle.

Prioritering er nødvendig

- I begyndelsen gjorde vi som de fleste andre kommuner og skabte en masse åbne sundhedstilbud til kommunens borgere. Men det viste sig hurtigt, at det ikke var dem, som havde størst behov, som tog imod dem. Derfor gik vi tidligt væk fra den model og begyndte at prioritere de grupper, som havde problemer, siger Dorrit Gutmann.

Det skete også ud fra en økonomisk betragtning. Kommunen er som de fleste andre trængt, og kommunen måtte erkende, at der ikke ville være penge nok til de mest trængende grupper, hvis alle skulle have samme tilbud.

I dag bliver alle, som kommer i forbindelse med det kommunale system i forbindelse med sygdom, indbudt til en personlig visitation. Formålet er at få afklaret, hvordan borgeren bedst kan hjælpes. Nogle har brug for en tæt indsats, andre skal måske blot vises videre til andre og mere åbne tilbud og følges op på med en samtale efter nogen tid.

- Men vi sørger altid for at henvise videre - vi slipper ikke bare borgeren, siger Dorrit Gutmann.

Her har Vordingborg blandt andet skabt eller bygget videre på en række netværk og foreninger, som kan hjælpe. Det er blandt andet patientforeninger og frivillige sammenslutninger, som står klar til at støtte, hvad enten det er med ture i naturen, samtaler, at spise sammen, eller hvad der måtte være brug for og lyst til.

- Ensomhed er også et problem, som øger uligheden i sundhed, og derfor er vores netværk meget værdifulde. Vi arbejder tæt sammen med dem og patientforeningerne, siger Dorrit Gutmann.

Regeringen må hjælpe

- Her i Vordingborg prioriterer vi også vores sundhedspleje, og den er alfa og omega i forhold til den tidlige indsats. Sundhedsplejen er højt respekteret, og den når ud til alle familier og kan hjælpe, hvor der er behov. Der er nogle gange en tilbøjelighed til at se på sundhedsplejen som sådan en lidt gammeldags institution, fordi den har fungeret så længe, men den er uundværlig, siger Dorrit Gutmann.

Hun understreger, at kommunerne kan gøre rigtig meget, hvis de har fokus på det og er villige til at arbejde målrettet med det. Til gengæld kunne hun ønske sig, at der var mere fokus på forebyggelse fra Folketingets side.

- I dag er sundhedssystemet sammensat sådan, at der er flest penge til sygdomsbekæmpelse, mens det kniber med at få penge til forebyggelse. Alle ved, at forebyggelse betaler sig, men det tager mange år at dokumentere indsatsen. Forebyggelse er også så godt som gledet ud af sundhedsaftalerne, men der er nødt til at være konstant fokus på det, hvis vi skal uligheden til livs, siger Dorrit Gutmann.

tog tobak og alkohol ud af ligningen. Men de kortuddannede og socialt dårligst stillede har færre ressourcer til at stoppe, når først de er begyndt.

- Vi må erkende, at de højtuddannede har lettere ved at ændre livsstil på alle områder, og derfor er uddannelse en nøgle til et sundere liv, siger Tine Curtis.

Hjælp fra barndommen

Samme konklusion kommer fra professor Finn Diderichsen fra Institut for Folkesundhedsvidenskab ved Københavns Universitet. Han har i mange år arbejdet med netop forebyggelse af social ulighed, og han mener, at den tidlige indsats er afgørende.

Klarer man sig dårligt i skolen, er der større sandsynlighed for en tilværelse på kanten af arbejdsmarkedet med færre ressourcer, dårligere boligforhold, mere opslidende job og svagere netværk - altsammen faktorer, som påvirker helbredet negativt og øger risikoen for en belastende livsstil. 19 af de 21 største og dyreste sygdomme i Danmark er direkte knyttet til livsstilen fra angstlidelser til kræft, hjerte-kar-sygdomme, lungelidelser og knogleskørhed.

Derfor mener Finn Diderichsen, at kommunerne bør gøre mere for at hjælpe de svageste elever. Ryger de konstant ind i nederlag, fordi de fagligt halter bagud, kan det true deres sundhed sidenhen, siger han.

- Og så kunne det offentlige skabe job, hvor mennesker med fysiske og psykiske sygdomme i højere grad kunne passe ind. Det har en beskyttende effekt i sig selv at være i job, siger han.

Tre råd fra Vordingborg

Prioriter indsatsen

Åbne tilbud når sjældent den rigtige målgruppe. I Vordingborg er der individuelle visitationssamtaler til tilbud samtidig med, at kommunen er til stede på jobcentre, ved rehabilitering og så videre. Tilbuddene er i øvrigt udarbejdet i tæt samarbejde med de praktiserende læger, så der er medejerskab og lyst til at henvise.

Arbejd med netværk af frivillige

Patientforeninger kan tilbyde aktivitetsdage og kurser og viden; andre netværk af frivillige kan måske hjælpe med aktiviteter og fællesskab. Sørg for at anerkende netværkene for eksempel ved at holde en festdag for dem indimellem.

Brug naturen

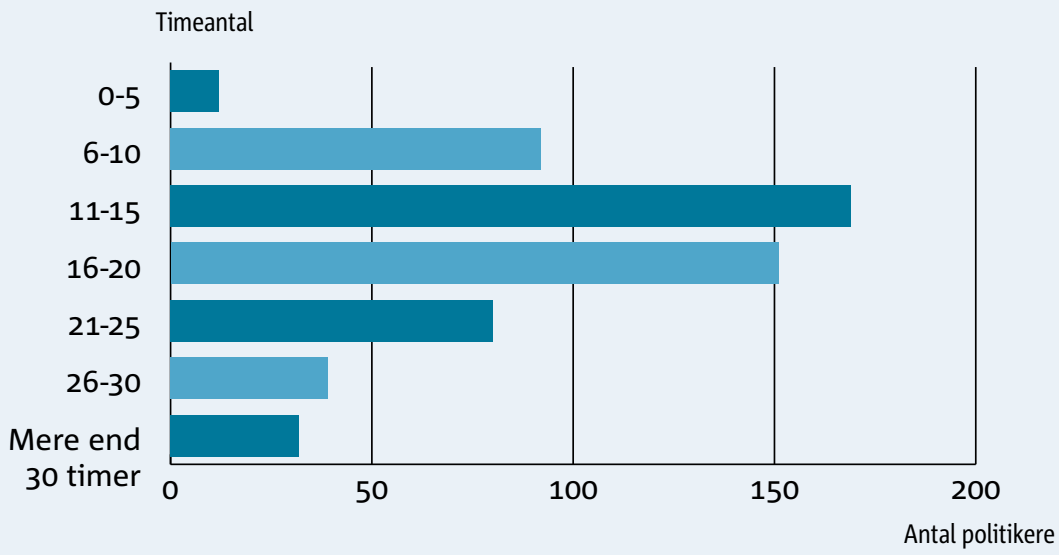
Der er god videnskabelig evidens for, at ophold i naturen er godt mod stress og depression og kan gøre syge raske hurtigere. Samtidig er naturen et frirum; der er mulighed for gratis bevægelse, og den er altid åben. For mange er det mere tillokkende end fitnesscentre, og prisen er ingen hindring. Men den skal så at sige 'åbnes op' for dem, der ikke er vant til at være i den. Her kan netværk og kommunale aktiviteter være en hjælp.

KOMMUNEN
undersøger

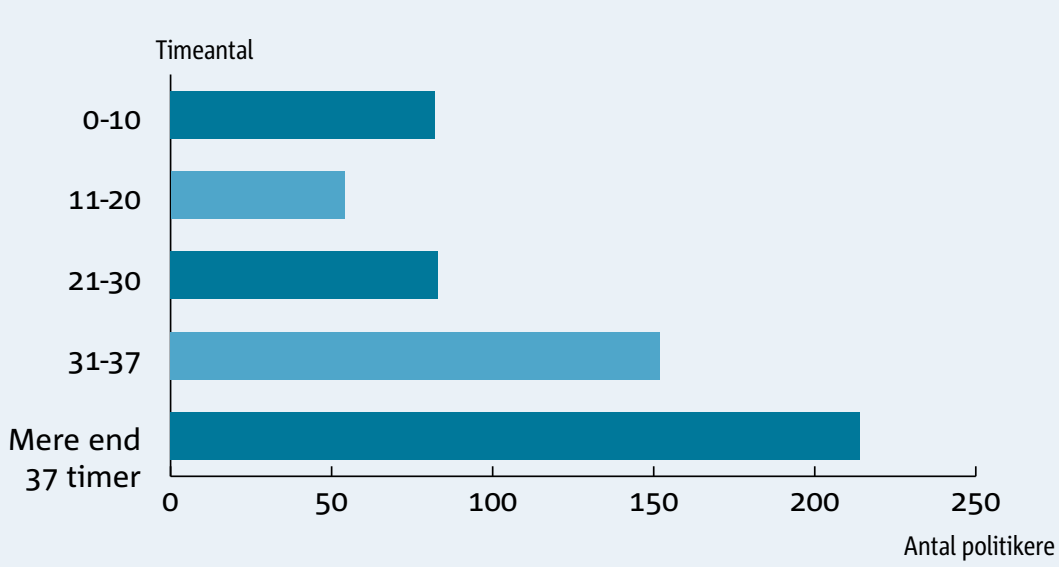
Hvert andet byrådsmedlem

Så mange timer bruger byrådspolitikere på deres politiske arbejde

Hvor mange timer bruger du i gennemsnit på byrådsarbejde?

Hvor mange timer bruger du i gennemsnit på dit arbejde uden for byrådet?

Kommunen har gennemført en trivselsundersøgelse blandt byrådspolitikerne. Et spørgeskema er sendt ud til samtlige 2444 byrådsmedlemmer og 201 kvinder og 396 mænd har svaret. Det afspejler nogenlunde kønsfordelingen for kommunalpolitikere på landsplan (33,7 procent af respondenterne er kvinder, og 29,7 procent af byrådsmedlemmerne er kvinder).
Med samme begrænsede afvigelser afspejler respondenternes partitilhørsforhold og alder også fordelingen på landsplan.

Byrådspolitikere arbejder i gennemsnit 48 timer om ugen og endnu mere som udvalgsformænd. Det får flere til at ønske sig mere i løn, fuldtidspolitikerstatus eller bedre arbejdsfordeling af opgaverne i byrådet.

arbejdsmiljø

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Fire måneder efter Kristine Kaas Krog fra Fanø Lokalliste for første gang satte sine ben i byrådssalen i den lille ø-kommune på Vestkysten, var det slut. Ikke med at være byrådspolitiker, men med at være på arbejdsmarkedet. For nu i hvert fald.

- Det var min første periode som folkevalgt, og jeg havde ingen indsigt i, hvad arbejdspresset var. Man sidder på sidelinjen og tænker, at det måske drejer sig om et byrådsmøde og to udvalgsmøder om måneden. Allerhøjst 3-4 møder om måneden. Men sådan er det jo slet ikke. Der er jo også alt det ved siden af, som også følger med. Jeg blev uden tvivl overrasket over, hvor meget arbejde der er ved siden af byrådspolitik, siger Kristine Kaas Krog.

Efter 4 måneder hang hun i en klokkestreng. Hun nåede ikke sit arbejde helt, og tid til familien var der slet ikke. Byrådsarbejdet nåede hun kun nødtørftigt. Det var ikke tilfredsstillende.

- Jeg ville gerne det her byrådsarbejde, og så var det bedre at gøre én ting helhjertet end tre-fire ting halvt. Man kan jo ikke slække på at være kone eller mor. Det er ikke et valg, man har. Så det var byrådsarbejdet, hobbyer eller arbejdet, der måtte slækkes på. Samtidig følte jeg også, at man ikke kan komme, lige efter man er blevet valgt, og sige, at man ikke vil alligevel.

Hun traf derfor beslutning om, at hun måtte sige sit job som kommunikationschef op, hvis hun ikke skulle gå ned med stress over både arbejde, byråd, ægteskab og moderskab.

Hun mener, det er et stort problem, at arbejdsbyrden er så stor.

- Det danske demokrati skal afspejle bredden i vores samfund, og hvis det er en flok pensionerede gamle mænd, der sidder og bestemmer over demokratiet - som det ofte er - så er det jo ikke en afspejling. Men jeg er da klar over, at vi er privilegerede hjemme hos os, når vi har en økonomi, hvor vi kan tillade os det her, siger hun.

48 timers arbejde om ugen

I en trivselsundersøgelsen, som *Kommunen* har foretaget

har ikke tid til familien

Med 48 timers arbejde om ugen i gennemsnit føler mange byrådspolitikere sig presset af arbejdstiden, og flere foreslår derfor, at man fuldtidsansætter byrådspolitikere - som minimum udvalgsformændene, der i gennemsnit arbejder 57 timer. Det har man valgt her i Aarhus, hvor man siden 1950 har haft magistratsstyre.
Foto: Charlotte De La Fuente / Polfoto

"Hvis jeg havde en medarbejder, som ville stille op til byrådet, så ville jeg med det samme sige til ham, at han skulle tænke sig alvorligt om, før han gjorde noget ved det. Jeg tror faktisk ikke på, at man kan ændre sig til, at byrådsarbejde kan forenes med et fuldtidsjob. Den eneste vej frem er at ændre det til en fuldtidsbeskæftigelse."
Arne Spicer Lindgren (V), byrådsmedlem i Skive

"Man kan jo ikke slække på at være kone eller mor. Det er ikke et valg, man har. Så det var byrådsarbejdet, hobbyer eller arbejdet, der måtte slækkes på. Samtidig følte jeg også, at man ikke kan komme, lige efter man er blevet valgt, og sige, at man ikke vil alligevel."
Kristine Kaas Krog, byrådsmedlem for Fanø Lokalliste

blandt landets byrådsmedlemmer, svarer 46,7 procent, at de ikke har tid nok til familie- og privatliv ved siden af jobbet som byrådsmedlem. Af de 46,7 procent mener 93,8 procent, at de ville have tid nok til familie og fritid, hvis de ikke sad i byrådet.

Blandt de 597 respondenter svarede 9,4 procent, at de var sikre på, at de ikke ville stille op ved næste kommunalvalg, mens 25 procent var i tvivl om, hvorvidt de skulle stille op. Blandt de to grupper svarede 25 procent, at det især var den store arbejdsbyrde, som gjorde, at de ikke længere vil være en del af byrådet.

Ser man nærmere på, hvor mange timer politikerne rent faktisk lægger på deres arbejde, så er gennemsnitsarbejdstiden for en byrådspolitiker cirka 31 timer, mens der i gennemsnit lægges cirka 17 timer i byrådsarbejde, viser trivselsundersøgelsen. Det giver 48 timers arbejde i gennemsnit om ugen for menige byrådsmedlemmer, mens udvalgsformænd lægger 26 timer om ugen i gennemsnit i byrådsarbejde og dermed arbejder 57 timer om ugen i gennemsnit.

Den store mængde arbejde skyldes især kommunalreformen fra 2007, siger ph.d. i statskundskab og forskningschef i samfundsfag ved Danmarks Medie- og Journalisthøjskole Roger Buch:

- Det er jo meget naturligt, at byrådspolitikerne føler sig presset, for med kommunalreformen fra 2007 fik vi meget større kommuner. Dermed steg arbejdspresset på byrådspolitikerne med 50-100 procent i forhold til før reformen i 2007.

Det sker, dels fordi kommunen voksede rent volumenmæssigt, dels fordi kommunerne samtidig fik flere opgaver, som tidligere hørte til i amterne, forklarer Roger Buch.

- Effekten af det er, at nogle får sværere ved at være kommunalpolitiker. Der er helt klart nogle, som forlader kommunalpolitik på grund af arbejdsbyrden, mens andre ganske enkelt vælger det fra på forhånd, siger han.

Levebrødspolitikere

Selvom Kristine Kaas Krog mener, det er problematisk, at byrådspolitikerne føler sig klemt, mener hun ikke, løsningen er at hæve lønnen for lokalpolitikerne.

- Satte man lønnen op, havde flere muligheden for at vælge det, men så ville vi alle potentielt blive levebrødspolitikere, der aldrig havde prøvet andet og blev der lidt for længe - lidt ligesom Folketinget er ved at udvikle sig til, siger hun.

Det mener til gengæld Arne Spicer Lindgren (V), der sidder i byrådet i Skive Kommune.

- Hvis jeg havde en medarbejder, som ville stille op til byrådet, så ville jeg med det samme sige til ham, at han skulle tænke sig alvorligt om, før han gjorde noget ved det. Jeg tror faktisk ikke på, at man kan ændre sig til, at byrådsarbejde kan forenes med et fuldtidsjob. Den eneste vej frem er at ændre det til en fuldtidsbeskæftigelse, siger han.

Dermed følger Arne Spicer Lindgren 63 procent af sine politikerkolleger i byrådene rundtom i Danmark, som ikke mener, betalingen for byrådsarbejdet er høj nok.

Men at ændre på lønnen er ikke noget, man bare lige gør, forklarer Roger Buch. For selvom det er en løsning på arbejdspresset, følger der også nye udfordringer med.

- Noget af det, der er så værdifuldt ved kommunalpolitik, er, at politikerne er folk, som har et arbejde ved siden af og har en fast kontakt til samfundet. Forankringen i virkeligheden er jo noget, der med det samme går tabt, hvis man laver fuldtidspolitikere. Og det er jo det, man ofte hører folketingspolitikerne blive kritiseret for, nemlig at de har dårlig føling med virkeligheden, og at de har dårlig fat i, hvad der er hverdagen for den almindelige dansker.

Han peger samtidig på de økonomiske udgifter ved at indføre fuldtidspolitikere, hvilket politikerne på Christiansborg nok næppe vil være med til at indføre, ligesom han frygter, at politikere og embedsmænd vil smelte mere sammen, så politikerne i højere grad vil se sammenhænge fra kommunens side og ikke fra borgernes side.

Tænker sig gevaldigt om

Når kommunalvalget løber af stablen i 2017, ved Arne Spicer Lindgren endnu ikke, om han er til at finde på valgplakaterne i Skive. For mængden af arbejde i byrådet har fået ham til at tænke gevaldigt over, om det er byrådsarbejdet eller jobbet som selvstændig erhvervsdrivende, der skal skæres i. Noget skal der i hvert fald skæres i.

Inden Arne Spicer Lindgren stillede op til kommunalvalget i 2013, havde han fået at vide, at det var tidskrævende, men han havde aldrig forestillet sig, at det nogle gange kunne løbe op i fuld tid. Det er især de mange møder, der kom bag på Arne Spicer Lindgren, der er formand for erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget og også sidder i teknik- og miljøudvalget.

- Som formand for et udvalg er der pludseligt en lang række råd og nævn, hvor man automatisk også er formand. Det er faktisk ufattelig så meget, der er, siger han og fortæller, at han selvfølgelig også oplever, at der er andre, som ikke bruger lige så lang tid på byrådsarbejde, som han selv gør.

- Der er nogle, som er pressede og derfor slækker lidt på arbejdsindsatsen. De får måske ikke lige læst og sidder i stedet bare og er til stede under debatterne, men det er ikke godt nok. Og der ser jeg et stort problem: Hvis man vil udføre det her job ordentligt, så hænger det ikke sammen med et fuldtidsjob ved siden af.

Delebyer.dk – din indgang til deleøkonomi i det offentlige

På *Kommunen* mener vi, at deleøkonomien kommer til at ændre vores verden lige så radikalt, som internettet gjorde det i 1990'erne. Derfor deltager vi i Projekt Deleby og står bag nyhedssiden **delebyer.dk**, hvor kommuner og borgere kan følge den seneste udvikling og de største tendenser indenfor deleøkonomi.

Skriv dig op i dag til vores gratis ugentlige nyhedsbrev på www.delebyer.dk, hvor du også kan oprette en profil og knytte kontakt til andre interesserede og give din mening til kende.

Partnerskabet bag delebyer

Realdania · Grøn Omstillingsfond · DAC Dansk Arkitektur Center – Life Build Cities

Mediepartnere

kommunen · Politiken – den levende avis

Rådgivere

Rambøll · Rainmaking Innovation

Projektudvikler

DAC Dansk Arkitektur Center – Life Build Cities

Partnerkommuner

Lejre Kommune · Nyborg Kommune · Slagelse Kommune · Københavns Kommune · Frederikssund Kommune · Sønderborg · Middelfart Kommune

Snakken om integration er tomme ord

I gymnasiet havde jeg en kammerat, som hed Omar. Han brød aldrig loven, fik gode karakterer og havde et arbejde ved siden af studiet.

Men når man røg vandpibe hos ham, så man aldrig noget til hans kone. Hun var klædt i niqab, og når hun bevægede sig mellem rummene, blev de sorte forhæng, der hang i alle lejlighedens døråbninger, trukket fra og til med øvet hånd, så man kun nåede at opfatte hendes skikkelse i korte glimt.

Hun skulle aldrig have et job, lod Omar forstå en eftermiddag, da vi delte en Durum tæt ved Nørrebros Runddel.

I dag er Omar altid den første, jeg tænker på, når jeg hører om et nyt, dyrt integrationsprojekt, der skal tage utilpassede unge på dannelsesrejse med fiskestang og waders under tæt bevogtning af specialpædagoger. Selvom unge kriminelle er en del af vores integrationsudfordringer, er det Omar, som udadtil indgår gnidningsfrit i vores samfund, og hans kone på kontanthjælp, der er den virkelige udfordring.

Omar er nemlig blot en blandt massevis af meningsfæller, som fylder Facebookgrupperne 'Vejen til Islam', 'Allah ved bedst' og lignende fællesskaber. Her finder man på daglig basis reaktionære opslag som eksempelvis hyldester til tildækkede kvinder eller hån af de danske "kufar." Parallelsamfundet udstiller sig selv på de sociale medier, og det trives bedre end nogensinde.

År efter år taler Danmarks Statistiks rapporter samme deprimerende sprog om etnisk overrepræsentation, hvad angår kriminalitet, manglende beskæftigelse og uddannelse. På lokalplan rapporterer journalistanden daglig fra et Danmark, hvor socialklasse 5 mødes i stadig mere skingre, religiøst betonede konflikter. Imamer med tiltagende magt prædiker had mod homoseksuelle og kaster mørke skygger over flertallets håb om fredelig sameksistens. Bandevolden forås på trods af et generelt fald i kriminalieten. Vi har haft vores første islamiske terrorangreb og har anholdt flere unge, som har planlagt angreb.

Alligevel sidder overdanmark på storbyens cafeer og drikker dialogkaffe, mens de fortæller sig selv historier om, hvordan det hele kan løses ved at bekæmpe racismen og styrke "integrationen."

Netop integrationen er den sidste krykke for de få, der fortsat nægter at anerkende, at indvandringen udgør en væsentlig udfordring for samfundets sammenhængskraft. På Christiansborg udgøres denne svindende bastion af Enhedslisten, Alternativet og Det Radikale Venstres 32 folketingsmedlemmer. Men også i SF holder man fortsat ihærdigt fast i, at vi kan blive ved med at løfte samme humanitære ansvar i form af opholdstilladelser og familiesammenføringer, som vi hidtil har gjort.

Disse sidste bannerførere for åbne grænser mener, at kulturelle sammenstød og utryghed i forstæderne ikke er automatiske konsekvenser af indvandringen, men et resultat af vores fejlslagne forsøg på at integrere de nytilkomne. Årsagen til kulturelle konflikter skal altså ikke findes i selve indvandringen, men i vores reaktion på den.

Hvordan 30 års fejlslagen integration skal vendes til en succes, skorter det imidlertid med bud på. Måske er det noget med, at kommunerne skal være bedre til at sende dialogsøgende konsulenter ud blandt nydanske familier. Måske skal tidligere kriminelle hentes ind for at være forbilleder for udsatte unge. Fælles for alle løsningsforslag er, at de er udtænkt i mødelokaler og på kaffebarer af "progressive" politiske aktivister langt fra virkelighedens knusende kynisme.

Sagen er nemlig den, at Omar og mange af hans meningsfæller søger dialogen ganske aktivt. Hizbut-Tahrir stiller gerne op og fortæller om deres vanvidsideologi i radio og på TV, og det var i sin tid Omar og ikke mig, der inviterede på vandpibe i hans treværelsers på Nørrebro, hvor jeg blev undervist i islams lyksagligheder.

ILLUSTRATION: IB KJELDSMARK

"De stivsindede få, der fortsat holder fast i, at Danmark har kapacitet til mange flere flygtninge og indvandrere, skylder svar på præcis, hvad de mener, når de påstår, at "bedre integration" er løsningen på vores sorger."

Af Casper Gronemann

Cand.scient.adm. og freelancejournalist for blandt andet Radio24syv

At "integrere" Omar klares ikke med et snuptag og helt sikkert ikke med gøglede integrationsprojekter opfundet i innovationskulturens midte. Det bliver et langt, sejt træk, og det vil blive sværere, jo flere vi lukker ind og skal integrere.

Den bedrøvelige sandhed er, at ikke ét eneste af de sidste mange års velmenende forsøg på at fremme integrationen har formået at gøre nogen som helst systemisk forskel. Gadeplansmedarbejdere dømmes rutinemæssigt for kriminalitet eller opfordrer til boykot af demokratiet. Den højt besungne Aarhusmodel kan ikke dokumentere sin effekt.

Jovist, har der været mange hjertevarmende fortællinger om ildsjæle, som har gjort mærkbare, konkrete forskelle for individer fanget på samfundets sidespor. Det er ikke disse menneskers ihærdighed, jeg betvivler. Problemerne udvikler sig ganske enkelt hurtigere, end landets integrationsmedarbejdere kan komme i nærheden af at løse dem.

Jo flere opholdstilladelser, der udstedes, jo mere energi tilføres der det monster, som parallelsamfundene er ved at vokse sig til.

De stivsindede få, der fortsat holder fast i, at Danmark har kapacitet til mange flere flygtninge og indvandrere, skylder svar på præcis, hvad de mener, når de påstår, at "bedre integration" er løsningen på vores sorger.

Hvis disse svar ikke findes, burde humanisterne omfavne en ny politisk ærlighed. Anerkende, at man er parat til at acceptere rifter i den sociale sammenhængskraft i Danmark til fordel for at kunne rumme flere flygtninge. Stå fast på, at det er den økonomiske pris og svækkelsen af velfærdssamfundet værd at give mennesker i nød permanent ophold i landet.

Som journalisten Mikael Jalving sagde under en optræden i programmet Rushys Roulette på Radio24syv: "Det her kan ikke reduceres til et spørgsmål om integration. Vi er nødt til at tale om indvandringen, altså indvandringens konsekvenser." Første skridt på vejen til en konstruktiv udlændingedebat er med andre ord at anerkende, at øget indvandring fra arabiske lande uundgåeligt og uvægerligt medfører belastninger af samfundet. At "god integration" har vist sig at være en distanceblænder; en undskyldning for ikke at forholde sig til konsekvenserne af åbne grænser.

Net, app, papir

Læs om den seneste udvikling i og omkring de danske kommuner krydret med internationale perspektiver og debatskabende opinion. Bestil avisen på tlf. 46 35 33 43 eller send en mail til lene@kommunen.dk, og vi tager kontakt til dig.

kommunen

politik fra rødderne

Et fuldt avisabonnement koster 2.575 kroner per år (avisen er momsfritaget), indeholder 30 udgivelser årlig, fuld adgang til ugentlig opdateret nyhedsside med tilhørende artikeldatabase og gratis app.

Formand for Skolelederforeningen Claus Hjortdal (til højre) ønsker at skrive "inkluderende læringsmiljøer" ind i folkeskolens grundlov. Minister for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby (V) er klar til at bakke op.

Foto: Jens Dresling / Polfoto

Folkeskolens grundlov står til ændring

Undervisningsministeren åbner op for at ændre i folkeskolens formålsparagraf, der på 200 år blot er blevet ændret fire gange. Det skal tydeliggøres, at skolen består af inkluderende læringsmiljøer, men to eksperter kalder det unødvendigt og et billede på kedelig tendens.

folkeskolen

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

Folkeskolen handler om kombinationen af faglig og social dannelse; det handler om oplysning og demokratiske værdier. Derfor står det skrevet i formålsparagraffen - folkeskolens grundlov.

Men der står ikke, at folkeskolen skal være et inkluderende læringsmiljø med en blandet elevsammensætning - og det skal der nu laves om på, mener formand for Skolelederforeningen Claus Hjortdal.

Han blev i efteråret sat til at lede en ekspertgruppe, der skulle give inklusionsindsatsen et grundigt eftersyn. En gruppe af lærere, ledere, specialpædagoger, kommunale chefer og repræsentanter fra interesseorganisationer - heriblandt eleverne selv. Og en væsentlig konklusion i deres afrapportering, der blev offentliggjort midt i maj, er, at målet om et inkluderende læringsmiljø skal stå tydeligt beskrevet i folkeskolens øverste instans.

De børn, som blev flyttet fra specialskoler tilbage i almene klasser som resultat af inklusionsloven fra 2012, burde i dag være en del af det inkluderende læringsmiljø. Men virkeligheden er desværre en anden ifølge Claus Hjortdal.

- Vi oplevede på rundturen på skolerne, at lærere og pædagoger italesætter dem som inklusionsbørn, og det er i virkeligheden ekskluderende. Vi skal af med det her 'dem og os'-syn, siger han.

- Vi blev enige om, at det her er så vigtigt, at vi skal have det højt op i systemet. Og det højeste, vi kan komme, er formålsparagraffen, siger Claus Hjortdal.

> "Vi har gennem årene ekskluderet flere og flere fra det store fællesskab med en forståelse af, at sådan var det. Derfor er det nødvendigt at ændre mindsettet."
>
> Claus Hjortdal, formand for Skolelederforeningen

Minister er positiv

Ekspertgruppens rapport indeholder i alt 98 anbefalinger til skolebestyrelser, kommunalbestyrelser og Ellen Trane Nørbys (V) Ministerium for Børn, Undervisning og Ligestilling. Ministeren har endnu ikke sat sig ned med folkeskoleforligskredsen for at diskutere ændringer, men en af de ting, hun allerede nu åbner op for, er at præcisere formålsparagraffen.

- Vi er nødt til at tale om, hvad det er for et læringsmiljø, der skal til. Så længe man har et meget stigmatiserende sprogbrug, får man ikke sikret alle elevers faglige og trivselsmæssige udvikling, siger Ellen Trane Nørby og fortsætter:

- Det handler om inkluderende læringsmiljøer, for børn er heldigvis forskellige, og det stiller nogle forskellige krav til rammerne. Det er jo ikke nogen pølsefabrik.

Vi har at gøre med en ændring, der ikke koster flere ressourcer, og skal man tro Claus Hjortdal, vil den have en positiv effekt. Glimrende. Eller hvad?

Ikke alle er lige begejstrede. Forslaget om at ændre i folkeskolens grundlov overraskede Thorkild Thejsen, som er tidligere chefredaktør på skolernes fagblad, Folkeskolen, og nu projektleder ved Lærerprofession.dk. Formålsparagraffen er blot blevet ændret fire gange siden oprettelsen i 1814 - senest i 2006 - og han mener bestemt ikke, at der er behov for endnu en ændring. Målet om inkluderende læringsmiljøer kan sagtens opnås indenfor de nuværende rammer. Formålsparagraffen agerer paraply for skolens mål, mens inklusionen har sine uddybende mål i inklusionsloven.

Thorkild Thejsen, der samtidig er anerkendt som en af de mest vidende om folkeskolens formålsparagraf, mener, at det er et billede på en uheldig og selvforstærkende tendens. Politikerne føler trang til at ændre i love og regler, så snart der er det mindste knas. Formålsparagraffen er blevet ændret i 1937, 1975, 1993 og 2006. Tendensen er ikke svær at få øje på.

- Hvis de aktuelle udfordringer bliver skrevet ind i formålsparagraffen - som egentlig skulle tage sig af det langsigtede - bliver den hurtigt slidt op igen, for om to år er der en anden udfordring og om fem år en tredje, siger Thorkild Thejsen.

Den præmis er ekspertgruppens formand ikke med på. Han er enig i, at nogle af de overordnede rammer står i folkeskoleloven, men for ham er denne præcisering ikke en lille del.

- Det er en vigtig del, når det gælder omkring 14-16 procent af eleverne i den danske folkeskole. For dem, der kan klare sig selv, går det jo fint, men hvis vi skal have samfundet til at fungere, skal alle kunne klare sig og agere så godt som muligt i fællesskabet - forstå vigtigheden af fællesskabet. Vi har gennem årene ekskluderet flere og flere fra det store fællesskab med en forståelse af, at sådan var det. Derfor er det nødvendigt at ændre mindsettet, siger Claus Hjortdal.

For mange blander sig

Forslaget møder også modstand hos Ning de Coninck-Smith, professor MSO på Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU). Hun mener grundlæggende, at man skal passe på med at pille for meget ved folkeskolen. Det gør den rundtosset.

- Der er simpelthen så mange kokke, der rører i den gryde, der hedder folkeskolen, siger hun.

Ning de Coninck-Smith påpeger, at tidligere ændringer i formålsparagraffen har handlet om mere frihed og plads til fortolkning. Men med den seneste ændring i 2006, hvor fokus på forberedelse til videre uddannelse blev indskærpet, og nu denne vil vi bevæge os den anden vej. Hun mener, at det stigende antal tilføjelser er med til at gøre de overordnede rammer for konkrete, hvilket blandt andet påvirker en af grundpillerne.

- Hele den demokratitænkning, at børn skal have medindflydelse i skolen, er jo i stigende grad blevet udvandet, siger hun.

Kritikken preller dog af på Ellen Trane Nørby. Hun stoler fuldt og fast på den ekspertgruppe, hun selv var med til at nedsætte i efteråret.

- Jeg mener, de har arbejdet med et godt grundlag. De har arbejdet længe, systematisk, struktureret, og hvis nogen har lyst til at underminere deres arbejde, så står det dem jo frit for, siger undervisningsministeren.

Folkeskolens formålsparagraf af 1814 er hidtil blevet ændret fire gange:

- 1937
- 1975
- 1993
- 2006

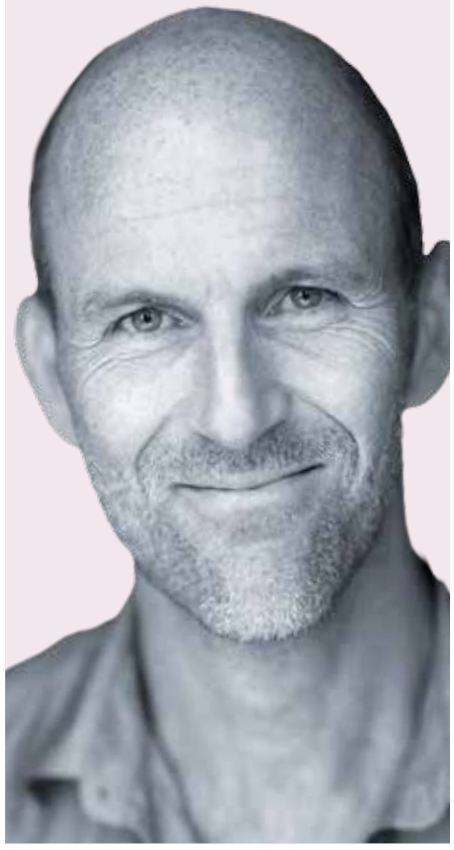
Arbejdspladsen som en

NYE VEJE

De offentlige opgaver bliver stadig større og mere komplekse at løse. Samtidig bliver presset på velfærden og behovet for effektivisering på tværs af den offentlige sektor næppe mindre. *Kommunen* inviterer en række forskere, eksperter og praktikere til at levere deres bud på, hvordan vi kan finde nye veje til varig velfærd.

Niels Christian Barkholt

Næstformand i Dansk Socialrådgiverforening siden 2012. Politisk ansvarlig for området for udsatte børn og unge, psykiatri, handicap, uddannelse og forskning.

En stor zone står og blinker lige foran os, nemlig at arbejdspladsen er en arena for læring for tusindvis af fagprofessionelle hver eneste dag. Det står dog i kontrast til, hvad der foregår i praksis indenfor de største velfærdsområder: udsatte børn, beskæftigelse og handicap. Der sker ikke den store læring, som der er et potentiale for. Driften kører derudaf og opgaverne vælter ind. Derudover er det ofte en udfordring at organisere læring som en integreret del af kerneopgaven. Det kræver kompetencer.

Hvis vi virkelig vil løfte den offentlige sektor uden at tilføre flere midler, så skal vi begynde at interessere os for læring og udvikling blandt frontmedarbejderne, for de er sammen med borgerne konsekvenseksperterne på velfærdssamfundet.

Som et basalt greb til at finde ressourcer, øge trivslen på arbejdspladsen og skabe velfærd med gennemslagskraft er det værd at investere i at skabe et stærkt vidensmiljø på arbejdspladsen. Frontmedarbejdere er vidensmedarbejdere med særlig ekspertise og faglig stolthed. Den skal langt bedre i spil.

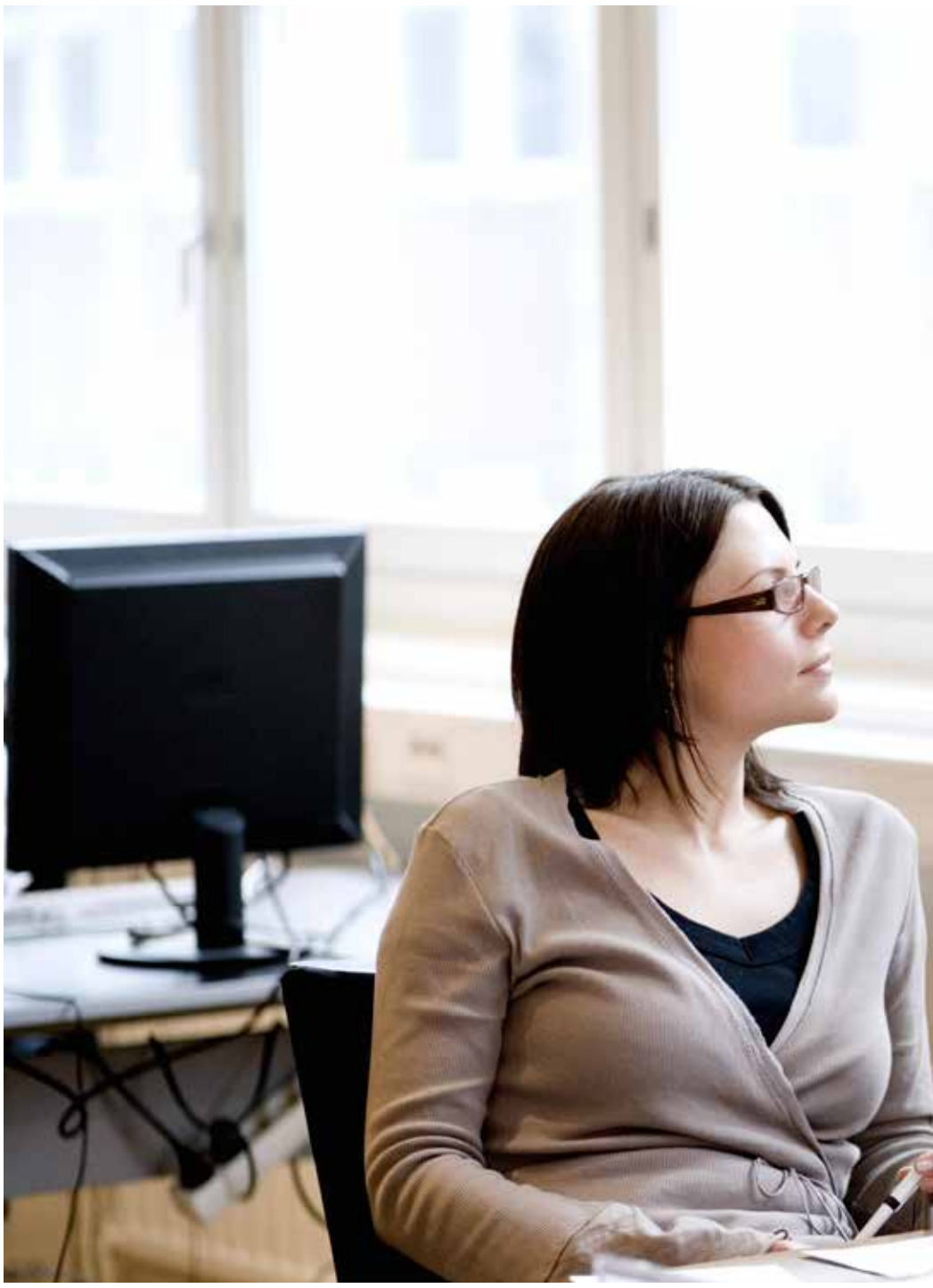
Jeg oplever stort engagement blandt fagprofessionelle. De vil fortsat være dygtigere for at gøre en forskel. Gennem deres fag vil de inddrages i beslutninger på arbejdspladsen, som kan kvalificere rammerne for arbejdet. Det er en væsentlig pointe at muligheden for at lykkes i sit fag og opnå læring er to alen af samme stykke i forhold til, hvordan rammerne bliver indrettet. Faglighed skal ses som en kollektiv kapacitet og fungere som et organisatorisk omdrejningspunkt.

Faget på børneområdet og beskæftigelsesområdet er inde i en rivende faglig udvikling; teoretisk, metodisk, forskningsmæssigt og med fokus på, hvordan arbejdet bedst organiseres, så de sparsomme ressourcer kan udnyttes maksimalt til at skabe værdi for de mennesker, vi er sat i verden for.

”Vi tager primært hånd om det formaliserede rum, mens det er langt mere tilfældigt, hvad der sker i de semiformaliserede og uformaliserede rum. Spørgsmålet er, hvordan vi begynder at arbejde og styre mere systematisk i disse to rum.”

Derfor giver det god mening at begynde at ordne kompleksiteten og bidrage med nogle hovedveje ind i læring. Mulighederne er mange, når man først får åbnet op. Måden, det skal tilrettelægges på, skal skræddersys til den enkelte organisation.

Det vigtigste udgangspunkt er, at læring sker i relationer. Det er altså en relationsøkologi, der skal udvikles for at skabe læring, fordi viden er social. Viden kan ikke bare tilsluttes til frontallapperne. Viden skal socialiseres, afprøves, erfares og justeres, og det sker gennem relationer. Sense and match angiver en af de overordnede kompetencer. Det er evnen til at fornemme praksis og forbinde det, man for-

nemmer, med andre. Man sætter mennesker sammen og matcher hinanden positivt, så der bliver skabt produktive relationer på tværs af organisationen og kommunen.

Skeler man til ekspertiseforskningen og navnlig studiet ”The Role of Deliberate Practice in the Acquisition of Expert Performance” af K. Anders Ericsson, Ralf Th. Krampe og Clemens Tesch-Romer, så får vi en model for, hvordan en udøver agerer for fortsat at opøve kompetencer. Vi kan kalde den for 70-20-10-organisationen. Ekspertiseforskningen giver et svar på, hvad det kræver for fortsat at blive dygtigere til sit fag.

Overført til en dansk velfærdskontekst arbejder den kompetente praktiker 70 procent af tiden med sit fag. I 20 procent af tiden deler man viden med andre praktikere, og i 10 procent af tiden får man ny viden ind udefra. Talent er ikke nok. Man skal blive ved med at øve sig for fortsat at være en kompetent praktiker i socialt arbejde. Den opdeling kan tegne praksis i den lærende organisation.

Graden af formalisering i forskellige rum

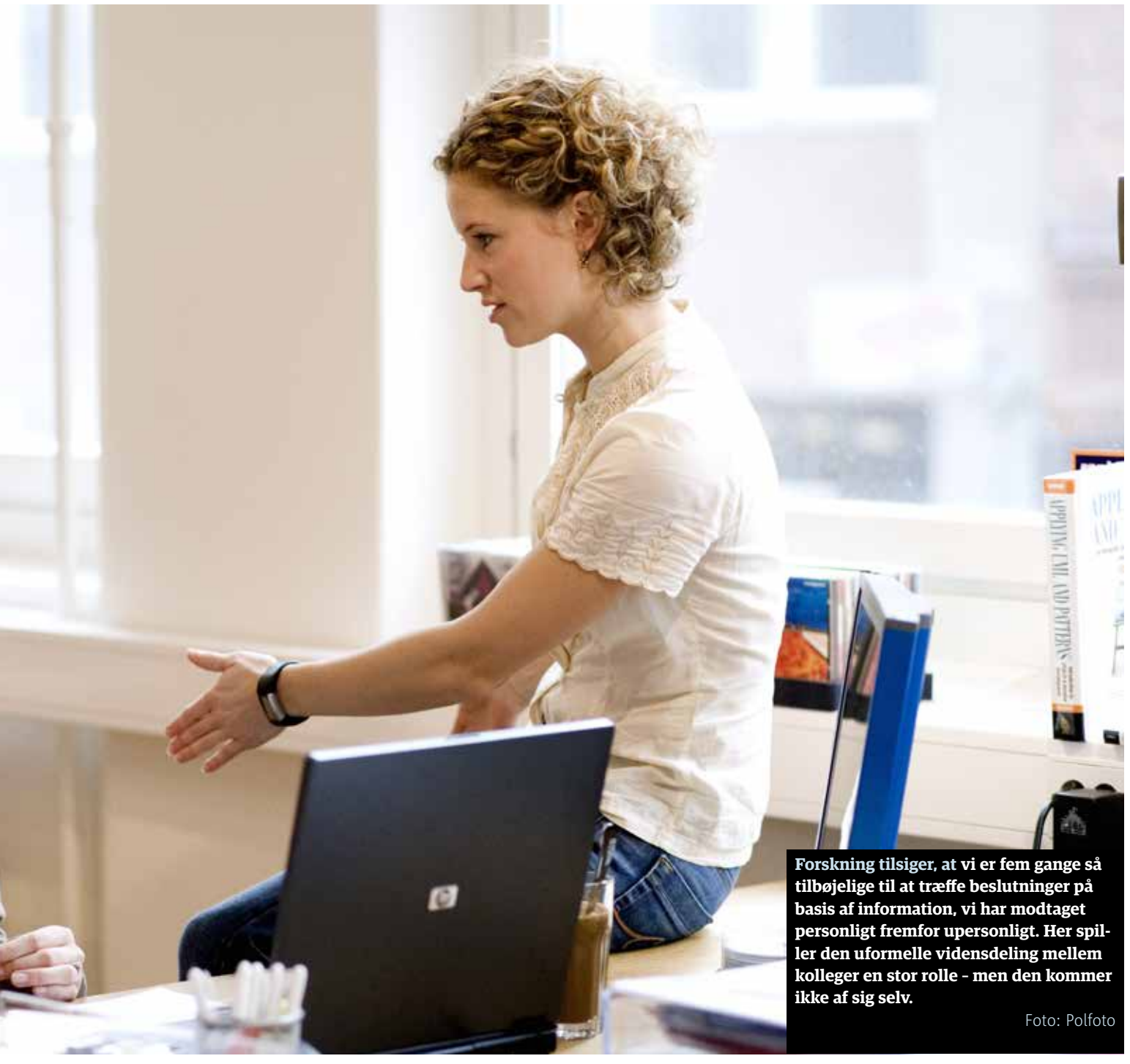
Groft sagt kan man dele aktiviteterne, der knytter sig til læring, op i tre rum: Læring, der planlægges og besluttes i et formelt rum (10 procent viden udefra), læring, der foregår i et semiformelt rum, og endelig læring i det uformelle rum (tilsammen 20 procent).

Hovedpointen med at gennemgå de tre rum er, at mens der er en vis styring på den formelle del, det vil sige hvor der for eksempel træffes beslutninger i medarbejderudviklingssamtalen (MUS) om videreuddannelse, så har vi ikke styr på den del af læringen, som foregår i det semiformelle og uformelle rum. Vi tager primært hånd om det formaliserede rum, mens det er langt mere tilfældigt, hvad der sker i de semiformaliserede og uformaliserede rum. Spørgsmålet er, hvordan vi begynder at arbejde og styre mere systematisk i disse to rum. Det er jo der, vi løbende kan løfte både kvalitet og effektivitet.

Det formelle rum

I MUS har praktikere adgang til at få ny formaliseret viden gennem efter- og videreuddannelse. Det kan ske ud fra overordnede strategier i kommunen, eventuelt en kompetenceudviklingspolitik. Der kan være formelle krav til, hvad man skal have af kompetencer. Her kan der sættes fokus på, hvor man er svag som fagperson og hvor der savnes kompetenceudvikling for at styrke egen og organisationens praksis. Det kan være kompetencegivende diplomuddannelse eller kurser. Teammødet er også et formaliseret rum, hvor man med en på forhånd kendt dagsorden koordinerer og

arena for læring

Forskning tilsiger, at vi er fem gange så tilbøjelige til at træffe beslutninger på basis af information, vi har modtaget personligt fremfor upersonligt. Her spiller den uformelle vidensdeling mellem kolleger en stor rolle - men den kommer ikke af sig selv.

Foto: Polfoto

”Overført til en dansk velfærdskontekst arbejder den kompetente praktiker 70 procent af tiden med sit fag. I 20 procent af tiden deler man viden med andre praktikere, og i 10 procent af tiden får man ny viden ind udefra. Talent er ikke nok.”

træffer beslutninger.

Det semiformelle rum

Her er der fokus på aktiviteter, hvor vi lægger den erfaringsbaserede viden på bordet og kigger på den. Som organisation og kollektiv skaber vi lærende aktiviteter i afdelingen eller på tværs af sektorer, der sigter på faglig udvikling. De aktiviteter kan føre til beslutninger, der kvalificerer samarbejdet med borgere og samarbejdet indadtil og udadtil. Meget af det står og falder med lederskab, opbakning fra ledelsen og et tilsvarende engagement hos medarbejderne.

I Odder Kommune findes der en lovende praksis for vidensdeling anført af socialrådgiver Stina Kruuse. Her bliver medarbejdere og samarbejdspartnere aktiveret i et kvalitetsarbejde. I et tæt samarbejde med jobcenterchefen er der udviklet et vidensdelingskoncept. Det består af 1) en udviklet guide til, hvordan specifikke møder bliver faciliteret, der har som mål at dele viden og samle de bedste erfaringer sammen til et fagligt produkt og 2) forskellige produkter, der omhandler lovspecifikke opgaver, for eksempel etablering af virksomhedspraktik, forlængelse af sygedagpenge, forberedende skema til rehabiliteringsteam etcetera. Det står ikke i loven eller andre steder, hvordan loven skal omsættes og hvordan der opnås socialfaglig kvalitet. Disse redskaber, som kan ses som standarder, skaber denne oversættelse og omsætning.

Det er en metodisk tilgang til organisatorisk læring, som både STAR og Socialstyrelsen med fordel kan undersøge. Den kan udbredes til andre velfærdsområder og konkrete opgaver for eksempel på børneområdet og voksenhandicapområdet. Denne tilgang har potentiale til at tegne et efter- og videreuddannelsesprogram.

Vidensdelingsmanualen kan danne grundlag for lignende processer i andre kommuner, og de konkrete værktøjer til paragrafferne kan andre kommuner tage til sig - eller de kan selvfølgelig bruge manualen og udvikle egne svar. Det bekræfter en tænkning om, at der ikke findes en `one size fits all´, fordi lokale forhold tager sig forskelligt ud. Synergien, som skaber et fagligt løft og et bedre arbejdsmiljø, handler udover den socialfaglige proces også grundlæggende om en styrket dialog mellem ledelse og medarbejdere. Her er det jobcenterchefen i Odder, der har udvist lederskab ved at organisere et samspil mellem klare forventninger til afdelingen og den socialfaglige omsætning. Samlet set forbedres kvaliteten og samtidig rammerne for det faglige arbejde, så det øger performance og skaber resultater. På sigt kan kommuner lade sig inspirere af hinandens produkter. Derved vil der ske en løbende vidensudvikling på tværs af feltet.

Det uformelle rum

Det er især i det semiformelle og uformelle rum, at der kan hentes langt mere læring. Det er her, at de fleste er helt overladt til sig selv. Det er også her, at fagbevægelsen i fremtiden skal spille en stærk rolle, fordi fagforeningerne sidder på et stort netværk, som de har direkte adgang til. I Dansk Socialrådgiverforening aktiverer vi socialrådgiverklubberne ude på arbejdspladserne, hvilket bliver en motor for socialfaglig udvikling. Vi udvikler en vidensinfrastruktur på tværs af socialrådgiverne i Danmark, hvor vi skaber læring mere systematisk og åbner nye faglige døre for hinanden.

Den største og klareste predictor af produktivitet i teams er de uformelle kommunikationsmønstre. Den måde, der kommunikeres uformelt på, hænger entydigt sammen med, hvordan medarbejderne performer (Alex ”Sandy” Pentland: The New Science of Building Great Teams - Harvard Business Review april 2012). Eksempelvis er der i Varde Kommunes familieafdeling en høj performance og samtidig tilfredshed med arbejdet, fordi der er en klar faglig struktur for, hvornår og hvordan der deles viden og træffes beslutninger om nye bekymringer for børn og unge. Der bliver planlagt et forløb i kalenderen. Det er værdifuldt for alle kolleger og især for nyuddannede, som har brug for at blive modtaget af et organiseret vidensmiljø for at kunne blive ordentligt oplært.

Men hvad er forudsætningerne for, at der sker læring i produktive relationer? Hvad kendetegner dem? Rob Cross angiver flere forhold. 1) Det ene er, at man har viden om, hvad den anden ved. Jeg spørger ikke, om du kan hjælpe mig med noget, hvis ikke jeg ved, du ved noget om det og kan hjælpe mig. 2) Jeg skal have adgang til dig. Jeg ved, du har den rette viden, men hvis jeg ikke har adgang til dig, så sker det ikke. 3) Personen skal være engageret i det - der skal være et fælles engagement. Hvis det ikke interesserer dig, så kan det ikke lade sig gøre. 4) Det fjerde er tillid. Jeg skal have tillid til den person, jeg spørger. Hvordan kommer der tillid? Det kommer af tid - at vi tilbringer tid sammen (Rob Cross: Knowing what we know, 2000).

Vi er ifølge Thomas J. Allen fem gange så tilbøjelige til at træffe beslutninger på basis af information, vi har modtaget personligt fremfor upersonligt. Jo mere kompleks en praksis er, i jo større grad er dette tilfældet (Thomas J. Allen: The Organization and Architecture of Innovation, 2007). Ledelsesopgaven handler derfor på mange måder om løbende at vurdere og stimulere kvaliteten og samarbejdet i kollegiale relationer.

Lederen skal kunne fastlægge disse præmisser, så den uformelle vidensdeling kan foregå smidigt og dynamisk. Ledelsesopgaven går ud på at styre på kvaliteten i relationerne og skabe en god balance mellem formelle og uformelle rum. Er der for megen uformel kommunikation, så mister alle overblikket. Så ved man kun det, man selv er involveret i, men ikke det, som de andre laver. Har man omvendt kun det formelle rum, så er der megen information, som ikke bliver delt, hvilket gør, at der ikke sker sparring og ikke bliver handlet. Det skaber frustration. Den information, vi deler i begge rum, er nødvendig for at skabe en effektiv opgaveløsning.

Vi lever i en tid, hvor der er et enormt pres på velfærdssamfundet. Vi er nødt til at blive meget bedre til at udnytte de vidensressourcer, der findes blandt frontmedarbejdere, for at kunne skabe bedre løsninger med færre ressourcer. Når der bliver skabt rum til, at praktikerne kan lave deres arbejde, så højnes kvaliteten og der spares penge. Vi får et rum, hvor vi tværprofessionelt og dynamisk deler viden om, hvad der virker. Det kan for alvor få vidensbasering på dagsorden, og det vil generelt styrke legitimiteten i praksis og trivslen både blandt borgere og fagprofessionelle.

Send debatstof til os:
Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Jeg er helt enig med ministeren i, at der skal investeres flere penge i Skat. Det glæder mig meget, at en skatteminister nu erkender, at der er de her problemer i Skat."
Michael Bjørn Hansen, skatteadvokat og tidligere kontorchef i Skatteministeriet, om, at skatteminister Karsten Lauritzen (V) har besluttet at tilføre Skatteministeriet et milliardbeløb over de næste år, til Ritzau

Børns angst kan og skal behandles

forskning

Af Marie Louise Reinholdt-Dunne
Assistant Professor, ph.d. cand. psych., Institut for Psykologi, Københavns Universitet

Undersøgelser peger på, at op imod 30.000 danske skolebørn lige nu lider af angst, som kun bliver bedre ved hjælp af psykologisk behandling.
Foto: Martin Slottemo Lyngstad / Polfoto

"Mange voksne – også professionelle i arbejdet med børn og unge - ser nemlig angst som en naturlig del barndommen."

To onsdage i træk satte DR1 børns angst på programmet. I dokumentarfilmen "Børn i angstens greb" kunne man følge, hvordan jeg og min kollega på Københavns Universitets Center for Angst behandler to 12-årige piger, Alberte og Alberthe, som begge er hårdt ramt af angst. Vi behandler dem med en ny terapiform, som hedder metakognitiv terapi, hvor vi lærer pigerne at styre bekymringstankerne, så de ikke vokser sig store og ude af kontrol.

Dokumentarfilmen viste, hvor invaliderende et barns angst kan være for hele familien. For eksempel valgte den ene piges mor at opgive sit arbejde, da datteren ikke selv kunne tage hjem fra skole eller passe sin hest uden at have mor ved sin side. På Center for Angst møder vi mange familier som disse, hvis liv må tilrettelægges næsten 100 procent efter det angste barns behov, og den gennemgribende tristhed, som vi så hos familierne i tv-programmet, ser vi også alt for ofte i vores daglige arbejde med angste børn og deres familier. At have et angst barn hæmmer hele familiens liv og hverdag. Det går ud over både forældre og søskende.

Men dokumentarfilmen viste også den kæmpe forvandling, som de to piger gennemgik i det behandlingsforløb, som vi gennemførte med dem. På blot to måneder forandredes Alberte og Alberthes liv, så de nu igen smiler og har mod på at gå deres teenageår i møde med alle de glæder, kærestesorger og fantastiske oplevelser, sådan en tid nu bringer. En forvandling, vi ser hos mange af de hundrede børn, vi har haft i behandling.

Syv ud af ti behøver hjælp

Som forskere har vi dokumenteret både problemets omfang og hvordan børns angst bedst behandles. Sammen med Børnerådet lavede jeg i 2011 et studie, hvor vi undersøgte hyppigheden af emotionelle vanskeligheder hos børn og unge. Her fandt vi, at 6,6 procent af alle danske skolebørn har svære emotionelle vanskeligheder, herunder angst og depression. Det svarer til 40.000 børn og unge. Fra anden forskning ved vi, at 70 procent af børn med angst har brug for behandling for at komme ud af angstens greb. Det vil altså sige, at op imod 30.000 danske skolebørn lige nu lider af angst, som kun bliver bedre ved hjælp af psykologisk behandling.

Desværre oplever familierne ofte, at angst ikke bliver taget seriøst af de pædagoger, lærere, læger, PPR-folk og andre, som omgiver barnet. Mange voksne - også professionelle i arbejdet med børn og unge - ser nemlig angst som en naturlig del af barndommen og tager det ikke særlig alvorligt. Derfor får kun et fåtal af de børn, som behøver behandling, den hjælp, som kan gøre en altafgørende forskel på hele resten af barnets liv.

For mange er angst en livsvarig lidelse, som starter i barndommen. Med store konsekvenser både for den enkelte og for samfundet som helhed. Sundhedsstyrelsen anslår i en rapport fra 2015, at omkring 140.000 voksne lider af angst og op mod 2000 borgere hvert år tilkendes førtidspension på grund af en invaliderende angstlidelse. Og at det årlig koster det danske samfund mellem ni og ti milliarder kroner i udgifter til pension, sygedage, behandling og tabt produktion.

Der er på alle måder meget vundet ved at sætte ind med tidlig behandling, så det angste barn ikke vokser op og bliver en angst voksen, og forældre til angste børn bør derfor få hjælp til at afklare, om netop deres barn blot er "naturligt bekymret" eller om han eller hun har en egentlig angst-lidelse, som det kræver behandling at komme over. Og hvis man kan genkende sit barn i Alberte og Alberthe, er der i hvert fald grund til at insistere på at få det undersøgt.

Af Michael Kjærgård. Ærligt talt

Kære Folkemøde, ryk det hele et halvt døgn

Efter sidste års og dette års Folkemøde har institutionen nu bevist, at den kan overleve både et folketingsvalg, og noget der ligner en regnstorm. Sidstnævnte indtraf ganske vist kun som en stribe dramatiske forudsigelser, men selv om hverken mængder eller heftighed levede op til forudsigelserne, så var fredagen dog lidt våd i det.

Men - og det er det afgørende - selv om solskin og lune i luften altid lægger et par streger til en god oplevelse, så var oplevelsen selv i regnvejr stærk nok til ikke at blive reduceret til en dårlig oplevelse. Folkemødet holdt vand, hvis man må være så fri.

En anden iagttagelse fra sidste år og i år: Det kan godt være at Folkemødet officielt åbner torsdag, men der er tiltagende tilslutning til for-festen om onsdagen. Både den individuelt drevne på udskænkningsstederne og den lidt mere organiserede. Begge år har Pilegården lagt lokaler til en tyvstart, i år opgraderet med deltagelse af selveste Folkemødets mor, borgmester Winni Grosbøll. Mere semi-officielt bliver det vist ikke.

I den anden ende af Folkemødet er den herskende opfattelse mindst lige så entydig: Søndagen er en ikke-dag, uanset hvad der i øvrigt står i programmet. Der er ganske vist en del arrangementer, faktisk helt præcist mindst ét pr. stadeplads, men man kan roligt gå ud fra, at de allerfleste af dem kun bliver holdt, fordi det er et kontraktkrav.

"Fuld gas i tre hele dage plus aftenen forinden i stedet for to og en halv dag og en mat, mat formiddag. Er det et godt bytte eller hvad?"

For overhovedet at få en stadeplads skal man have mindst et arrangement hver af de fire folkemødedage, og i den sammenhæng er søndag en lige så fuldgyldig folkemødedag som torsdag, fredag og lørdag. Blandt de tilrejsende folkemødedeltagere, der ikke er bundet op af nogen kontrakt, er søndagen derimod bare en tømmermændsdag, om ikke andet mentalt.

Følg Roskilde

Søndagen er dagen efter festen, den dag man rydder op og pakker ned. En dag hvor man muligvis godt kan være i humør til en rask diskussion, men så skal det være en, man selv deltager i over et glas, ikke en man sidder og hører på i et telt.

Som forløb betragtet er Folkemødet i vidt omfang organiseret som en musikfestival, og musikfestivalen over dem alle, Roskilde Festivalen, tog sidste år et lignende bestik og rykkede det hele fra torsdag-søndag til onsdag-lørdag. Derved blev søndagen netop det, som søndage er beregnet til, nemlig den dag man bruger til at regenerere, inden man skal på arbejde igen mandag. En ændring, der blev modtaget så godt, at Roskilde holder fast i den i år.

Hvis man lægger de to indledningsvise iagttagelser sammen og kombinerer med erfaringen fra Roskilde, ligger konklusionen lige for: I stedet for at kontrakt-beskrive sig ud af at ingen gider gå til møder om søndagen, og i stedet for at overlade onsdagen til initiativer uden for et i øvrigt brilliant koncept, så tag bestik efter det folkelige kompas og ryk det hele et halvt døgn. Det er jo da et Folkemøde. Spil med i stedet for imod.

Der er intet i vejen for, at Folkemødets åbningstale kan holdes onsdag aften, og der er i særdeleshed intet som helst i vejen for at lade hele slutte med det brag lørdag aften, som det i forvejen er. Søndags-eftermatheden skal nok overleve, måske vil den endda kunne fremkalde uofficielle initiativer til glæde for dem, der ikke kan bekvemme sig hjem.

Til gengæld vil Folkemødet kunne nyde godt af fuld gas i tre hele dage plus aftenen forinden i stedet for to og en halv dag og en mat, mat formiddag. Er det et godt bytte eller hvad?

543.400

timer blev der hver uge visiteret til hjemmehjælp i ældreomsorgen i 2015. Det er et fald på 2 procent i forhold til året før, hvor der blev visiteret til 551.900 timers hjemmehjælp.

Kilde: Danmarks Statistik

Nu bliver de gamle. Danmarks største gruppe af ældre indvandrere – dem, der kom fra Tyrkiet – stiller nye krav til offentlig omsorg.

”Gæstearbejderne” som for eksempel tyrkerne, der kom i begyndelsen af 70’erne, bliver folkepensionister nu. Og det kan i stigende grad være en udfordring for kommunerne. Mange døjer med dårligt helbred og stram økonomi - og så har de ofte en anden indstilling til hjemmehjælp og plejehjem end de ældre danskere.

Livet for disse ældre mennesker kan nemlig være ganske udfordrende og også noget vanskeligere, end livet er for de fleste danskere på samme alder. Det viser vores nye bog, der handler om livet i Danmarks største gruppe af ældre indvandrere - dem, der kom fra Tyrkiet. Gennem interview (på tyrkisk og kurdisk) med 39 ældre mænd og kvinder og statistiske sammenligninger med danskerne tegner der sig et billede af en voksende gruppe ældre, der givet vil kræve nye tiltag i den offentlige ældreomsorg.

Deres helbred er ofte dårligere end hos gennemsnitsdanskere på samme alderstrin. Det kan for eksempel skyldes en opvækst under ringe vilkår i hjemlandet og et hårdt arbejdsliv som ufaglært. Deres dansksproglige kompetencer er ligeledes tit begrænsede. Men det er faktisk sådan, at ældre kortuddannede indvandrere ofte har et lavt forbrug af hjemmehjælp - i særdeleshed når man tager deres behov i betragtning. Vores interview tyder da også på, at en del af de ældre tyrkere ikke er specielt glade for denne form for offentlig støtte. Det hører vi for eksempel om fra Reis og hans kone. Parret bor alene; han har forhøjet kolesteroltal, mens hun døjer med sukkersyge, forhøjet blodtryk og er overvægtig i en grad, så hun sjældent forlader lejligheden. Kommunen har tilbudt dem hjemmehjælp, men de har afslået at modtage den. Som Reis fortæller:

”Så kommer der en dansker og laver lidt hist og pist - og det bryder jeg mig ikke om. Jeg vil ordne mit eget selv. Og desuden kommer svigerdøtrene om aftenen og gør rent - eller også gør jeg det selv. Det har jeg det bedre med.”

Som citatet viser, foretrækker en del ældre tyrkere familiens hjælp, hvilket dog kan betyde, at for eksempel nogle svigerdøtre kommer til at varetage ganske krævende omsorgsopgaver. Svigerdøtre spiller en central rolle i de landsbyer, mange af de ældre tyrkere udvandrede fra, og en svigerdatter kan for eksempel være flyttet ind sammen med svigerforældrene, da hun giftede sig med sønnen. Dermed kan pleje i nogle familier blive anset for at være svigerdatterens ansvar, når svigerforældrene bliver gamle.

Man klager ikke

Der er dog også interviewpersoner i vores undersøgelse, der har sagt ja til hjemmehjælp fra kommunen. Som Arzu, der har taget imod muligheden for rengøringshjælp. Denne hjælp er hun dog ikke særlig tilfreds med - især ikke efter at det er blevet ændret fra en gang om ugen til hver 14. dag:

”De støvsuger. De gør rent i badet - men de gør ikke ordentligt rent. De kører lige en klud hen over det, og så siger de ”Det var det”, og så går de. Jeg gik ud på badet og så efter, og der var slet ikke gjort noget. Men jeg ønsker ikke at klage, så hun mister sit levebrød.”

Med en rengøring, der ligger under hendes egen standard, skammer Arzu sig over sit hjem, når der kommer andre tyrkere på besøg. Omvendt prøver hun ikke at klage over hjemmehjælpen - noget, som mere ressourcestærke ældre måske havde forsøgt sig med. Forklaringen kan være, at for mange ældre tyrkere er det forbundet med skam, at familien ikke kan tage sig af dem på deres gamle dage.

Utilfredsheden kan også handle om, at hjemmehjælpen ikke nødvendigvis overholder etablerede koder for adfærd i et muslimsk hjem: I islam er der stor fokus på renhed, og ligesom man vasker sig rituelt inden bøn, tager man normalt også skoene af, inden man går ind i en lejlighed. Her fortæller Dursun, at han ikke alene har oplevet en hjemmehjælper, der gik ind i lejligheden med sko på, men at denne hjemmehjælper ligefrem kom til at træde på hans bedetæppe - noget, en person med et bedre kendskab til tyrkisk skik og brug ikke var kommet til.

Årsagen til fravalg af kommunal hjælp kan også ligge i dårlig kommunikation på grund af de ældres begrænsede danskkundskaber - noget, der også gør det svært for de ældre tyrkere at gå i dialog med kommunen i forhold til, hvordan tilbud bedre kan tilpasses behov og forventninger. Med deres begrænsede uddannelse og forholdsvis traditionelle livssyn kender de ofte ikke så meget til det danske system, der omgiver dem.

Ønsker ikke plejehjem

I forlængelse heraf viser vores interview også, at en del heller ikke anser plejehjem for at være et attraktivt alternativ, hvis man bliver så gammel, at man ikke kan klare sig selv. Denne holdning bliver givetvis delt af mange danskere, men hos de ældre tyrkere er modstanden markant. Holdningen blandt nogle ældre er, at børn skylder deres forældre at tage sig af dem på deres gamle dage. Det er dog ikke alle voksne børn, der kan eller vil løfte denne store opgave, og det kan dermed opleves, som børnene svigter deres generationelle ansvar. Som Levent fortæller om en gammel bekendt:

”Her fortæller Dursun, at han ikke alene har oplevet en hjemmehjælper, der gik ind i lejligheden med sko på, men at denne hjemmehjælper ligefrem kom til at træde på hans bedetæppe – noget, en person med et bedre kendskab til tyrkisk skik og brug ikke var kommet til.”

”Han havde ovenikøbet fire-fem børn. Men hvem så efter ham? Hverken datter eller søn. Og så blev han anbragt imellem de gamle.”

Der er dog også interviewpersoner, der er mere positivt stemt overfor plejehjem. De mener, at der på et plejehjem er personale, der har ressourcer til at sørge godt for beboerne, som dermed kan få en bedre livskvalitet end hos familier, der lever travle udearbejdende liv, hvorfor børnenes mulighed for at tage sig af den ældre generation reelt er meget begrænset. Ifølge dette synspunkt skal man som gammel indvandrer værdsætte at leve i et land som Danmark, hvor staten - modsat i Tyrkiet - tager sig så godt og omsorgsfuldt af sine borgere. Denne positive holdning er generelt udbredt, når det handler om sundhedsvæsenet i Danmark, som de ældre sætter overordentlig stor pris på.

Det er også væsentligt at fremhæve, at også med hensyn til plejehjem er begrænsede danskkundskaber en reel udfordring. Indvandrervenlige plejehjem med personale, der taler en given gruppe ældres modersmål, vil kunne sikre en ordentlig kommunikation i livets sidste år. Dette er en konkret opgave, som mange kommuner bør være opmærksomme på - også i forhold til hjemmehjælp. Man kan mene, at uanset, at gruppen af ældre med ikke-vestlig baggrund vil vokse i de kommende år, er det et forbigående problem, da de indvandrere fra for eksempel Tyrkiet, der bliver folkepensionister om ti år, hyppigt vil tale bedre dansk og i højere grad være præget af en dansk fremfor af en tyrkisk kontekst. Nye grupper ældre med anden etnisk baggrund end dansk er dog også på vej, efterhånden som forskellige flygtningegrupper ældes. Også her vil der givet være ældre med både dårlig økonomi, dårligt helbred og begrænset dansk. Så der er mange grunde til, at kommunerne må forholde sig til disse ældre borgere og deres behov.

Af Anika Liversage, seniorforsker, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

kalender

Send navnestof til os:
Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Nogle partier varmer op til at bryde aftalen om indfødsretsprøven. Hvis det sker, er vi ikke forpligtet til at stemme for en lang række lovforslag, som tildeler indfødsret til en lang række mennesker."
Martin Henriksen, integrationsordfører (DF) om at integrationsminister Inger Støjberg (V) lægger op til at lade dumpede tage en ny indfødsretsprøve, til TV2.

20. JUNI
Audiens på Christiansborg
Dronning Margrethe holder i dag offentlig audiens på Christiansborg Slot.
Christiansborg, København

20. JUNI
EU's udenrigsministre mødes
EU's udenrigsministre mødes i dag i Luxembourg.
Luxembourg

20. JUNI
Miljøministermøde i EU
EU's miljøministre mødes i dag i Luxembourg.
Luxembourg

21. JUNI
Åbent samråd om regeringens beskæftigelsesudspil og sammenhængen med kontanthjælpsloftet
I dag er beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) og social- og indenrigsminister Karen Ellemann (V) kaldt i samråd om regeringens udspil "10 nye mål for social mobilitet" og sammenhængen med kontanthjælpsloftet. Ministrene bedes blandt andet redegøre for, hvordan regeringen har tænkt sig at sikre social mobilitet, når man vælger at indføre kontanthjælpsloftet. Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Pernille Rosenkrantz-Theil (S).
Værelse 1-133 på Christiansborg

21. JUNI
Verdenskongres mod dødsstraf
Norge er vært for den sjette verdenskongres mod dødsstraf, som den franske organisation Ensemble Contre la Peine de Mort (ECPM) og organisationen World Coalition against the Death Penalty står bag. Kongressen har siden 2001 samlet politikere, organisationer og andre til en kongres hvert tredje år.
Oslo, Norge

21. JUNI
Demenskonference i Aabenraa
Demantec holder i dag kickoff-konference, som fokuserer på demensplejehjem og plejeteknologi til borgere med demens. Konferencen er starten på Demantec som et treårigt tysk-dansk samarbejde indenfor netop udviklingen af demensplejehjem og teknologi for demente. Konferencen byder blandt andet på en studietur til demensplejehjemmet 'Rise Parken', en præsentation af projektets danske og tyske samarbejdspartnere og en gennemgang af den nyeste forskning indenfor demens.
Rådhussalen, Aabenraa Rådhus

22. JUNI
Dansk Fjernvarme holder endagsfolkemøde
I dag er Energikommissionens arbejde på dagsordenen, når Dansk Fjernvarme inviterer til endagsfolkemødet Puls i Kolding. Her diskuteres nogle af de udfordringer, som Energikommissionen arbejder med, og via forskellige workshops vil deltagerne finde frem til input til kommissionens arbejde. Energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt (V) og forhenværende energikommissær Connie Hedegaard deltager.
Kolding

22. JUNI
Plenarmøde i EU
I dag og i morgen er der plenarmøde i EU.
Bruxelles

23. JUNI
Åbent samråd om Siemens Wind Power og Vestas
Beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) er i dag kaldt i åbent samråd om arbejdsmiljøet på Siemens Wind Power og Vestas og om substitution på arbejdsmiljøområdet. Spørgsmålene er stillet af Karsten Hønge (SF) og Christian Juhl (EL).
Værelse 2-011 på Christiansborg

FOTO: DAVALI PHILIP / POLFOTO

21. JUNI
Åbent samråd om underbemanding i daginstitutioner
Minister for børn, undervisning og ligestilling Ellen Trane Nørby (V) er i dag kaldt i samråd om underbemanding i daginstitutioner. Ministeren skal blandt andet forholde sig til en undersøgelse fra BUPL, som viser, at fire ud af ti daginstitutionspædagoger i det seneste år har stået i en situation, som de mente var uforsvarlig eller direkte farlig. Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Julie Skovsby (S).
Lokale 2-080 på Christiansborg

23. JUNI
Åbent samråd om håndtering af fanger i Irak
Forsvarsminister Peter Christensen (V) er i dag kaldt i samråd om Forsvarets håndtering af fanger i Irak. Ministeren skal blandt andet redegøre for, om Danmark har overholdt den internationale lov i forbindelse med overdragelse af fanger til irakiske myndigheder, og om Forsvarets kendskab til, hvad der efterfølgende skete med fangerne. Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Eva Flyvholm (EL).
Lokale 1-133 på Christiansborg

25. JUNI
Præsidentvalg i Island
Islændingene skal vælge ny præsident efter Ólafur Ragnar Grímsson, der efter fem perioder siden 1996 ikke genopstiller.
Island

27. JUNI
Nordisk Råd holder sommermøder
Nordisk Råd holder i dag og frem til den 1. juli sommermøder.
København

28. JUNI
Afstemning om to pladser i FN's Sikkerhedsråd
Der er i dag afstemning om besættelsen af to af de ikke-permanente pladser i FN's Sikkerhedsråd for perioden 2017-2018. Sverige, Italien og Holland bejler alle tre til at få en af pladserne.
FN-bygningen, New York

29. JUNI
Dom i Luxleaks-sagen
Det ventes, at der i dag falder dom i den såkaldte Luxleaks-sag. Her er to tidligere ansatte hos PwC tiltalt for at have lækket oplysninger, som afslørede, hvordan store virksomheder som Apple, IKEA og Pepsi undgik at betale milliarder i skat på grund af meget liberale banklove i Luxembourg.
Luxembourg

29. JUNI
G20-landenes energiministre mødes
G20-landenes energiministre mødes i dag og i morgen i Beijing, hvor de især skal diskutere miljøvenlige energikilder.
Beijing, Kina

1. JULI
Slovakiet overtager EU-formandskabet
I dag overtager Slovakiet EU-formandskabet fra Holland. Slovakkerne har EU-formandsskabet til og med den 31. december, hvorefter stafetten gives videre til Malta.
Bruxelles, Belgien

1. JULI
Nye mål sikrer enklere erhvervslove
Fra i dag af træder regeringens nye mål i kraft, der skal sikre enklere erhvervslove for virksomheder. Det betyder, at ændringer af love på erhvervsområdet nu kun kan træde i kraft to gange årligt: den 1. januar og den 1. juli.
Christiansborg

1. JULI
Kronprinsen overrækker verdens største hjerneforskningspris
I dag overrækker kronprins Frederik hjerneforskningsprisen The Brain Prize ved en ceremoni i Den Sorte Diamant. Prisen er på 1 million kroner og gives i år til tre britiske forskere, som har opnået gennembrud i forståelsen af, hvordan hukommelsen virker.
Den Sorte Diamant, København

2. JULI
Hjerneforskere mødes i København
Danmark er i år vært for Europas største internationale forum for hjerneforskere. Omkring 7.000 hjerneforskere mødes i dag i København for at deltage i konferencen "FENS Forum of Neuroscience", hvor forskerne skal udveksle de seneste forskningsresultater og den nyeste viden om, hvordan hjernen og nervesystemet arbejder. Konferencen varer til og med onsdag.
Bella Center, København

9.100

var tilgangen af nye personbiler i maj måned, og det er uændret i forhold til april. Tilgangen til husholdningerne (køb + leasing) lå 3 procent højere, mens tilgangen til erhvervene lå 4 procent lavere.

Kilde: Danmarks Statistik

Kommuner

KOLDING

Senior- og sundhedschef fra Odense

Kolding Kommune har ansat **Annette Lund Petersen** i en nyoprettet stilling som senior- og sundhedschef i senior- og socialforvaltningen. Hun kommer fra en stilling som chef for Center for Civilsamfund i Odense Kommunes by- og kulturforvaltning.

Annette Lund Petersen, 50 år, er socialpædagog fra Odense Socialpædagogiske Seminarium 1991 og cand. scient. soc. fra Aalborg Universitet 2008. Hun har haft lederstillinger i en lang årrække.

Hun er tiltrådt i sin nye stilling per 1. juni.

NYBORG

Byrådspolitiker udpeget til klagenævn

Byrådsmedlem **Albert Pedersen** (S) har fået plads i Forbrugerklagenævnet, skriver Fyens Stiftstidende.

Han var i sidste byrådsperiode formand for Nyborg Forsyning og Service og sidder stadig i forsyningsselskabets bestyrelse. Det er Dansk Vand- og Spildevandsforening, der har indstillet ham til hvervet.

Forbrugerklagenævnet en uafhængig klageinstans, der behandler klager fra forbrugere over varer eller tjenesteydelser.

STRUER

Ny topchef til nytår

Kommunaldirektøren i Struer Kommune, **Claus Damgaard**, stopper med udgangen af 2016, skriver Dagbladet Holstebro-Struer.

'Det har såmænd ligget klart i kortene, siden byrådet forlængede min oprindelige kontrakt', skriver han i en meddelelse til personalet i kommunen - og videre: 'Det er nøjagtigt et år, før et nyt byråd tiltræder, så det giver en ny kommunaldirektør tid til at komme ind i opgaven med et erfarent byråd'.

Claus Damgard kom til Struer som kommunaldirektør 1. april 2008.

POLFOTO

Fem skarpe til Pernille Vermund fra partiet Nye Borgerlige

Nye Borgerlige får medvind i en ny Voxmeter-måling. Men hvad vil partiet, hvis det kommer i Folketinget?

I en Voxmeter-måling for Ritzau svarer hver tiende dansker, at de vil stemme på partiet Nye Borgerlige, hvis det når at blive opstillingsberettiget til næste valg. De adspurgte er udelukkende specifikt adspurgt om Nye Borgerlige, og målingen er den første af sin slags.

Men formand Pernille Vermund tror fuldt og fast på, at det er realistisk at komme i Folketinget ved næste valg.

Spørgsmål: Hvor i det politiske landskab er der et hul til jer?

- Vi ligger til højre for midten og har en økonomisk politik lidt i retning af Liberal Alliance, men dog med et konservativt islæt, fordi vi mener, at der er nogle værdier i vores samfund, som er værd at bevare. Og så er vi jo i udlændingepolitikken på linje med Dansk Folkeparti.

Spørgsmål: Hvilke partier vil I kapre vælgere fra?

- Når jeg kommer ud til stiftende generalforsamlinger, er der rigtig mange tidligere konservative, som enten er rykket til Dansk Folkeparti eller Liberal Alliance. Det er mennesker, der enten er gået på kompromis i den økonomiske politik eller udlændingepolitikken.

- Jeg vil tro, at der er mange DF'ere, der savner en borgerlig økonomisk politik, som vil stemme på os. Der er sikkert også mange, der har stemt Venstre, som er skuffede, fordi Venstre ikke har leveret stramninger, men symbolpolitik såsom smykkelov og teltlejre.

Spørgsmål: I vil spare 60 milliarder kroner årlig på ikkevestlige indvandrere. Hvilke yderligere stramninger vil I have?

- Vi skal udtræde af Flygtningekonventionen og stoppe alle sociale ydelser til udlændinge. Vi skal udvise enhver udlænding, der begår kriminalitet, og blive langt mere restriktive med at tildele statsborgerskab.

Spørgsmål: Er det ikke at stikke vælgerne blår i øjnene, for det er der ikke flertal for?

- Nu har du lige fortalt mig, at vi ligger til 10,8 procent. Så hvordan det politiske landskab ser ud efter et valg, må vi se på til den tid.

Spørgsmål: Hvilken rolle skal Danmark spille i EU?

- Vi synes, det er rimeligt, at danskerne bliver spurgt, om Danmark fortsat skal være med i EU. Vi har haft en del afstemninger, hvor danskerne har vist, at de er uenige med de siddende politikere.

- Den variant, som briterne går til valg på, er vi ikke tilfredse med. Hvis det er det, briterne kunne forhandle sig til, så kan vi i Danmark nok ikke forhandle os til en bedre aftale.

- Ritzau

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Andreas Steenberg** (R)

OMPRIORITERINGS-BIDRAGETS DØD ER GODT NYT

Stort tillykke til KL's forhandlere med, at omprioriteringsbidraget er blevet afskaffet. Folketingsvalget var et opgør med New Public Management. Med tal. Med excelark. Mennesker vil have medbestemmelse, og styringen er for rigid. Radikale Venstre vil være bannerfører for, at beslutninger træffes sammen med de ældre, med børnene og deres forældre og med de ansatte. Mennesker skal inddrages, involveres og lyttes til. Velfærden bliver bedre og mennesker tilfredse. For Radikale Venstre er det en selvstændig værdi, der ikke kan sættes tal eller beløb på. Derfor skal vi værne om de lokale beslutningsprocesser og demokratier, hvor det sker.

Radikale Venstre har kæmpet imod, at Christiansborgpolitikere skal bestemme, hvad kommunerne skal bruge penge på og hvordan. Det skal I ude i kommunerne sammen med jeres borgere og ansatte. Det kan og skal være forskelligt fra kommune til kommune, fra by til by og fra menneske til menneske. Man kan ikke centralt i en statistik finde ud af, hvad alle mennesker eller områder har brug for. Det er forskelligt. Selvfølgelig. Alligevel forsøger vi igen og igen fra centralt hold at finde løsningen på alt og så tvinge den løsning igennem.

"Løkke og Thulesen Dahl vil gerne dele ud, og så skal andre spare. Det er fej politik!"

Venstre ville bede (eller tvinge) kommunerne spare en masse penge med et omprioriteringsbidrag og så give kommunerne pengene tilbage til de formål, som Tulle og Løkke synes der skal penge til. Vi var ikke langt fra, at vi i Folketinget skal sidde og bestemme, hvilke skoler der skal lukke eller hvor der skal bygges veje. Løkke og Thulesen Dahl vil gerne dele ud og så skal andre spare. Det er fej politik!

Heldigvis lykkedes det at få denne centralisering af beslutninger forhindret. Igen stort tillykke til KL og vores demokrati!

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen *i virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Rasmus Jønsson

Folkemødet backstage

På, foran og rundtom Folkemødets politiske scener gav politikerne den gas (også andre end Uffe Elbæk havde danseskoene med). Men embedsmændene så man ikke meget til, skriver Rasmus Jønsson.

Foto: Rasmus Flindt Pedersen / Polfoto

Der er flere smart roll-ups, end der er sild på Bornholm. Programavisen er så tyk som en gammeldags telefonbog, og de triste udlejningstelte er forvandlet til stilrene og blankpolerede universer, bygget op, så de passer perfekt til tema og formål. Folkemødet er i topform. Der sker noget i alle afkroge af Allinge, og selv de mindste organisationer har gjort sig umage for at fremstå godt til folkefesten.

Anstrengelserne bærer frugt. Der er mange kalorier i Folkemødet, både til dem, der interesserer sig for bestemte områder, og til dem, der vil møde deres folkevalgte på en sjov, hyggelig og anderledes måde. Selv de mest mavesure bloggere, der plejer at køre med CAPS-LOCK i bund under Folkemødet, har svært ved at finde noget at brokke sig over.

Spot en truet dyreart

Bevares, der er stadig paneldebatter med gigantisk forvægt, fordi panelet først skal komme med lange indledninger fyldt med banaliteter og ligegyldige anekdoter, og hvor debatten først bliver spændstig 10 minutter før lukketid. Der kan stadig også spottes interesseorganisationer, der har markedsføringskoncepter, der minder om Jehovas Vidner.

Men det laver ikke om på, at Folkemødet er en kæmpe succes og en understregning af, at den demokratiske samtale fungerer bedst, når mennesker mødes i samme tid, sted og rum. Folkemødet er et håndfast bevis på, at den personlige kommunikation stadig slår alle andre kommunikationsformer. Når der er plads til nuancer og sætninger uden slidte punchlines, bliver den politiske debat langt mere spændende end en Facebook-tråd eller en 3 minutters TV-debat mellem to politikere. Og på Folkemødet kan man tilmed ofte spotte en ellers truet dyreart i dansk politik: Mennesker der lytter oprigtigt og interesseret til hinanden!

Rockstjerner et par dage

Men det er ikke kun den demokratiske samtale, der får næring: Også politikernes selvtillid får et boost på Folkemødet. Hele året rundt skal vores folkevalgte stå på mål for kritik, når medierne rister dem eller vælgerne fortæller dem, hvor ringe de er. Men på Folkemødet er politikerne populære. Interesseorganisationerne hiver og flår i dem for at få dem med til debatter. Lobbyister laver VIP-arrangementer backstage, hvor deres kunder kan få en stille stund med dem. Borgerne står i kø for at tale med dem, når de hopper ned fra en scene.

De ellers så udskældte politikere er rockstjerner under Folkemødet. Og de fleste håndterer rollen godt. De pisker rundt til arrangementer, laver selfies og giver den gas på slap line. Tilmed har politikerne skruet ned for at bruge Folkemødet til at komme med ligegyldige udspil og åndssvage profilerings-stunts i medierne. Det er, som om trangen til at lave de hurtige overfladiske nyhedshistorier forsvinder, når politikerne lander på Bornholm – så er de til stede på øen.

”Mens der er et hav af metadebatter om politikere, journalister, spindoktorer og lobbyisme på klippeøen, sidder embedsmændene hjemme på Slotsholmen og skruer på de magtfulde knapper i det politiske maskinrum.”

Skraldespands-kommunikationen

Det klæder i den grad Folkemødet, at der bliver skruet ned for den normale politiske larm, og man kan undres over, at politikerne ikke forsøger at overføre ånden fra Folkemødet mere til deres hverdag. Tænk, hvis de til daglig skar 50 procent af den skraldespands-kommunikation, der mest handler om at udstille og nedgøre ens politiske modstandere, og så i stedet kommunikerede på den mere nuancerede og empatiske måde, som man oplever i mange af teltene. Så kunne det være, at deres rockstjernestatus vil leve mere end et par dage under Folkemødet.

Hvor er embedsmændene?

En ting, der er besynderligt ved Folkemødet, er at embedsværket er nærmest fraværende. Over alt sidder der politikere, interesseorganisationer, borgere og meningsdannere og debatterer politik. Men den gruppe, der måske har mest magt i dansk politik, er totalt fraværende. Embedsmandskulturen med, at den, der lever stille, lever godt, har de åbenbart valgt også gælder under Folkemødet.

Og det er på flere måder ærgerligt. Først og fremmest sidder embedsværket inde med en masse faglighed og viden, som kunne give debatterne endnu flere vitaminer. Men også deres magtposition i det danske folkestyre vil det være relevant at få sat fokus på. For mens der er et hav af metadebatter om politikere, journalister, spindoktorer og lobbyisme på klippeøen, sidder embedsmændene hjemme på Slotsholmen og skruer på de magtfulde knapper i det politiske maskinrum. Set fra et demokratisk perspektiv kunne det være sundt, at der også på Folkemødet kom noget mere fokus på embedsværkets rolle.

Mere folk, mindre tal

Embedsmændenes fravær gør det også surt for alle de deltagere, der er taget til Allinge for at få flyttet noget politisk magt. For en ting er at få en god snak med politikerne om ens udfordringer, men skal der virkelig flyttes noget politisk, er det en god idé også at dyrke relationer til embedsværket.

Skal embedsværkets fravær ses fra den positive side, giver det nogle langt mere spændende og levende debatter, at det ikke er embedsmændenes fakta-ark og søjlediagrammer, der driver den politiske kommunikation på Folkemødet. Den daglige politiske dialog er rigeligt fyldt med tal, som det kræver en lille doktorgrad i økonomi for at gennemskue. Det er befriende, at mange af debatterne er drevet frem af folk fra den virkelige verden, der kan krydre den tørre politiske kommunikation med nogle følelser og stærke fortællinger.

Trods det succesfulde Folkemøde er det helt store spørgsmål så, om alle dem, der har brugt så meget energi og ressourcer på det, har fået noget ud af det? Det korte svar er, at det er der lige så mange svar på, som der var deltagere på Folkemødet 2016!

Rasmus Jønsson skriver til daglig vores klumme om politisk strategi længere fremme i avisen, men er i denne uge udlånt til bagsideredaktionen.